

ELŐFIZETÉS

HÉLYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HARDETÉSEK:
6-hasabon petit noir egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 967.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, március 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Vihar a Házban.
A képviselőház ülése.
Horánszky Nándor beköszöntője.
Betrányok a képviselőházban.
A szabadkai adóhivatal szennyese.
Az aradi villamos vasút.
Árkossyné halála.
Egy darab fojtás — bizonyított.
Az aradi új bankfőnök.
A kasztrozott bor.
Az új országjár.
Tárca: Játék. Irta: Lux Terka.
Csarnok: A szombati mécses. Irta: Móra I.

Vihar a Házban.

Arad, március 7.

A régi obstrukciós világ hangulata be-
költözött ma egy rövid órára a képviselő-
ház üléstermibe. Levegőbe emelt karok,
fülsiketítő ordítózások, padok és asztalok
verdesése segítettek az emlékezést könnyebbé
tenni a magyar parlament egy szomorú
időszakára. A Ház öregebb vitézei szinte
keresni látszottak valakit, a régi viharokkal
szembe néző tölgyet, a három év előtti fürgeteg
célpontját: Bánffy Dezsőt.

A régi viharoktól mindamellett elütött
a mai, és pedig egy jelentékeny tekintetben.
A mai zürzavar előzményeit nem képezik
ugyanis nagy politikai emóciók. A kedélyek
hullámaait csupan egy mandátum megsemmisítése
korbácsolta fel szokatlanul.

A képviselőház bíráló-bizottsága érvénytelennek mondotta ki *Gabányi* Miklós
diósadi mandátumát, és a Ház utján fel-
szólította az elnököt új választás iránti in-
tézkezők megtételére.

Az ítélet híre egy pillanat alatt kifor-
gatta mivoltából az egész Házat. *Endrey*
Gyula, a hódmezővásárhelyi képviselő hoz-
ta az ülésterembe a bíráló-bizottság dön-
tését, és stentori hangon hirdette ki ép-
pen a miniszterelnök beszéde alatt.

Ami ezután következett, azt leírni
gyöngye a vezércikk-író tolla. Harctéri
tudósító kell az ilyen háborús jelenetek hü-
ecseteléséhez.

A miniszterelnök kénytelen volt be-
szédét félbeszakítani; az elnök leszállt az
elnöki emelvényről és összetett kezekkel
könyörgött a szenvedélyek eszközeivé vált
honatyáknak, hogy adjanak módot a ta-
nácskozás folytatására. Hiába való volt
minden. Az ellenzék emberhusra éhezett.

Münnich Aurél és *Kubinyi* Géza ké-
pezték a támadások központját. Az első
azért, mert ő volt a bíráló-bizottság el-
nöke, s szavazat-egyenlőség lévén, *Mün-
nich* döntött, mint elnök, a megsemmisi-
tés mellett. Terhelt körülményül hozták
fel, hogy *Münnich* meleg baráti viszony-
ban él *Gabányi* volt ellenfelével *Samuel*
Lázárral.

Kubinyi ellen még ennél is súlyosabb
gravament támasztottak. A függetlenségi
párt azt erősítette, hogy *Kubinyinak* vol-
taképpen nem lett volna joga a bizottság dön-
tésekor szavazni, mert a bizottsági tárgya-

lásokról egy napig hiányzott, s így annak
menetét nem kísérhette kellő figyelemmel.

Kubinyi e vádra nézve ma délután a
következőleg nyilatkozott:

— Igaz, hogy távol voltam egy napig,
mert Szolnokon jártam a választáson. Ha-
zajövet azonban kérdést intéztem *Abaffy*
Ödönhöz, a bizottság egyik ellenzéki tag-
jához, hogy távollétem alatt merültek-e
fel a vizsgálat során olyan körülmények,
melyek mérvadó, vagy döntő jelentősé-
gűek lehetnek. Azt a választ kaptam rá,
hogy nem. Ez megnyugtató az iránt,
hogy szavazati jogommal élhetek.

E nyilatkozat, természetesen, nem elé-
gítette ki az ellenzéki pártokat. A függet-
lenségi párt obstrukcióval fenyegetődik,
ha a vélt sérelmet nem orvosolja a Ház.
Folyt is ma délután és este a fővárosban
annyi mindenféle gyűlés, értekezlet és ta-
nácskozás, hogy szerencsésebb időben a
keleti kérdést is megoldhatták volna velük.

A sérelem orvoslását sokan és sok zaj-
jal követelik. Csak arról nem esik szó,
hogy *res judicata* forogván fenn, az „or-
voslás” egyszerűen lehetetlen. A bíráló bi-
zottság tagjai felesküdt bírák, a kik az
ítéletet legjobb lelkiismeretük szerint hoz-
ták. Alantas rágalom és gyanúsítás nél-
kül tehát az ítélet megváltoztatásáról még
akkor sem lehetne szó, ha a függetlenségi
párt egy már hangoztatott kibuvót hozna
javaslatba és megpróbálná lemondásra
bírnai a bizottság tagjait, mielőtt még hi-
vatalos formában a Ház elé kerülne a
döntés.

TÁRCA.

Játék.

Irta: Lux Terka.

Egy esős júliusi délután, *Mócsy Pál* a
ruhát pakolgatta egy elegáns, fehér préseltbőr
kézikofferbe.

Nagy gonddal rendezgetett s *Ivánffy*, egy
fiatal orvos barátja, amint a kanapé sar-
kába húzódva cigarettázott, gunyosan néze-
gette őt.

Az illatszerek üvegek, körömtisztító-készü-
lék, kis kefék, nagy kefék egész garmadával
álltak az asztalon s az *Ivánffy* tekintete vala-
hányszor ezekre a tárgyakra esett, kedvetlenül
borult el.

Egy idő múlva felállt a nagy, bozontosfejű
orvos s az ablakhoz ment.

Olyan se nyár, se őszi idő volt odakünn,
hűvös, aprószemű eső szitált s a világ a ma-
ga szürke egével, élettelen házaival és szo-
moru földjével olyan volt, mint a bucsuzó gó-
lya szemé, mikor utoljára néz szét a nádason.

Ivánffy lebámult az ablakból a Muzeum-
kertre, ahol a hosszas esőzéstől némely fa sár-
gára vált levelekkel állt, míg némelynek hasz-
nára volt a sok víz s buján üde ágaikon úgy
csillogtak a levelek, mintha üvegekből lettek
volna.

Sokáig állt az ablaknál s csak arra fordult
meg, mikor egy idő múlva *Mócsy* nagyot ki-
áltott:

— All right!

— Készen vagy? — kérdezte *Ivánffy*.

Mócsy már ekkor a kanapén feküdt s ci-
garettára gyújtott. Szép, szőke, elegáns fiú volt,
csak épp a tulságos eleganciáját, meg a sze-
mét lehetett volna kifogásolni. Az „ennyire”
elegancia komoly embereknek nem tetszik, a
szeme pedig nagyon okos és nagyon hideg
fensőbbiséggel tett kárt benne. Szép lassan,
finomul szivta a cigarettáját és mosolyogva
mondta:

— Sok sikert várok ettől az uttól.

— Mire nézve? — kérdezte *Ivánffy*.

— Ej, hát mire nézve várja az író az új
impressziókat? Megakarom ismerni az asszony
lelkét.

S ezt úgy akarod elérni — felelte *Iván-
ffy* kedvetlenül — hogy összetöröd a lelkét,
mint a gyerekek a játékszert, hogy meglássa
mi van benne?

Mócsy vállat vont.

— A művészet érdekében teszem. *Michel*
Angelo hullákat boncolt, hogy megismerje az
élő alakok organizmusát s ti orvosok, szintén
nem csináltok kabinétkérdést holmi szegény ör-
dőg életéből, ha azzal a tudománynak tesztek
szolgálatot.

— Ej, — felelte *Ivánffy* ingerüiten —
csak hogy a nő lelkét nem szükséges összetör-
ni, hogy megtudjad mi van benne! A nő lelki
organizmusa rendkívül egyszerű. Semmi sem lesz
saját magáért s a nő lelke is szolgálatra van
teremtve, épp úgy, mint a virág, a gyümölcs,
vagy a levegő. S mint ahogy a gyümölcsből
sohasem lesz virág, csak gyümölcs, épp úgy,
az igazán szerető nő lelkében is sohasem lesz
egyéb, mint szerelem, a kevésbé szerető nő
lelkében bosszu és aki egyáltalán nincs sze-
relemre predesztinálva, annak a lelkében csak
hiúságot találsz.

— Szép, — mosolygott *Mócsy* gunyosan
s élvezettel engedte ki szép piros száján a ci-
garettá füstjét; — tehát te a nő lelkét három
érzemi lépcsőre osztod el és azt állítod, hogy
ezek a lépcsők egyetlen kőből vannak kifá-
ragva, holott *Ovidius*tól *Boccaccio*ig minden
költő azt állítja, hogy a nő lelke több darab
mozaikból van összeállítva, mint az *Alhambrát*
ahány oszlop tartja. Nem volnál szives állítaso-
dat valami konkrét adattal bizonyítani? Nagyon
érdekelne.

Ivánffy egy pár percig üresen nézett a
levegőbe, aztán egy csöndes sóhajjal ismét az
ablakhoz lépett. Vagy öt percig hallgattak
mind a ketten s azután *Ivánffy* visszafordult
s szemközt *Mócsy*val leült egy mély, angol
karosszékba. Szép, becsületes, barna szemé-
ben, mint a lefátyolozott fákiya lángja, valami

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál
vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Most éjféltájban, mikor e sorokat írjuk, a függetlenségi párt vezetősége egy párt-határozatot tesz közzé, melyben kijelenti, hogy a holnapi ülés előtt az ügy rendezésére kiküldött bizottság tanácskozni fog Széll Kálmán miniszterelnökkel, és Apponyi Albert házelnökkel, s amennyiben a függetlenségi párt teljes elégtételt nem kap, a Ház tanácskozásának kezdése után nyomban zárt ülést kérnek.

Kormánypárti körökben még eddig nincsenek tisztában vele, hogy a zárt ülésnek mi célja van. Ugy látszik olyan fajta botrányra készül az ellenzék, amelyet maga is restel a karzat előtt.

Szóval a holnapi nap kritikus nap lesz a magyar parlament kalendáriumában. Isten neki. Legalább föllendül tőle a vívőkard és puskaműves-ipar.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 7.

Rendkívül élénk volt a mai ülés. Széll Kálmán miniszterelnök kitüntetése volt még ma is a legélénkebb diskurzus tárgya. Sokan üdvözölték őt ma is.

Horánszky délig nem jött be a Házba. Fel-tűnt, hogy Rakovszky István a párbaja óta nem jött a Házba.

Az ülés elején Horváth Gyula jelentette be mentelmi joga megsértését. Ezután folytatták a belügyi tárgyalást.

Kovács Pál után Széll Kálmán miniszterelnök reflektált a vita során elhangzottakra és a vádat cáfolgatta.

Délután egy óraker hirdették ki az ítéletet a diósadi mandátum ügyében és annak megsemmisítése óriási vihart keltett.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Széchenyi Gyula gróf, Lukács László, Plósz Sándor és Wlassics Gyula miniszterek.

Elnök bemutatja a Kossuth-párt nagy éljen-zése között Hentaller Lajos képviselői mandátumát, a mely az igazoló bizottsághoz utasítatik.

Belleska Béni bejelenti, hogy Mohay Sándor államtitkárrá való kinevezetése miatt le-

mondott mandátumáról, de újból megválasztott.

A szolnoki választás.

Horváth Gyula panaszt emel képviselő immunitásának megsértése miatt. Őt ugyanis a szolnoki választás alkalmával a választási elnök a választási helyiségből minden ok nélkül kivezetette szuronyos csendőrökkel. Ezzel ismét beigazolja látja, hogy a tiszta választás csak frázis a miniszterelnök szájában. (Gyalázat! botrány! — a néppárton.) Kéri, hogy az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasítsák.

Széll Kálmán miniszterelnök az esetről a választás folyamán tudomást szerzett és utasította a választási elnököt, hogy a törvény szerint járjon el mi denben.

Horváth Gyula: Erre azt mondták, hogy fűtülnek a miniszterelnökre.

Széll Kálmán kijelenti, hogy ő megsürgönyözte, hogy a pas-partoukat egyenlő mértékben osszák ki, ha ezt az elnök meg nem tette, a fegyelmi vizsgálatot ellene meg fogja indítani. A mi Horváth Gyula kivezetését a választási helyiségből, illeti, meg fogja vizsgálni, hogy volt-e joga a képviselő urnak ott megjelenni.

Elnök az ügyet a mentelmi bizottsághoz teszi át és a holnapi ülésen határoz a Ház, a felett, hogy minő határidő alatt köteles a mentelmi bizottság Horváth Gyula mentelmi ügyéről a Háznak jelentést tenni.

A belügyi költségvetés.

Kovács Pál: A vágvecsei és zsámbokréti választási visszaélések a közigazgatás rosszasága mellett vallanak. A fővárosi törvény tárgyalására tér át. Helyesli Vázsonyi Vilmos kijelentését, miszerint a választói jogot nem szabad korlátozni azáltal, hogy az szavazhat csak, aki az összeíró bizottság előtt személyesen jelentkezett. Kívánja a fővárosi törvénybe az inkompatibilitás behozatalát, mert sehol annyi inkompatibilis együtt nem ül, mint a városatyák közt. Az inkompatibilitási törvény hiánya a rákfenéje a fővárosnak. A részletekre térve, a főpolgármesteri, főispáni és főispáni titkári hivatal eltörlését kívánja. A színművészeti tételt a mai rossz gazdasági helyzet mellett magasnak tartja. Az államrendőrség költségei is mindig növekednek és súlyos terhet rónak úgy az államra, mint a fővárosra. A csendőrségnél humanizmus nincs alkalmazva. — A költségvetést nem fogadja el.

Széll Kálmán miniszterelnök: Nem akar az adminisztrációs reformról bővebben szólni. Már elmondta, micsoda eszmék fogják vezetni. Az adminisztrációt államosítani fogja azon határig, míg azt az ország nemzeti és gazdasági érdekei megkívánják. Eddig és nem tovább. Az önkormányzatot fenn akarja tartani, nemcsak mert a szabadságszerető emberek közé tartozik, hanem mert az ország érdekét tartja mindig

szem előtt. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Hogy mik lesznek a gyakorlati vezéreszmék, azt majd a törvény előterjesztésekor ismét ki fogja fejteni. A kérdést pedig, mihelyt elérkezik az ideje, a Ház elé hozza és a közvélemény elé terjeszti. Azonban nem köti magát ahhoz, hogy az egész kérdést egyszerre terjessze a Ház elé, mert azt nem lehet várni, hogy a reformok, melyekre szükség van, az utolsó részlet elkészítése után léptessenek életbe. Az adminisztráció megváltoztatását a községeknél és járások reformálásánál fogja kezdeni. A közjegyzők és a szolgabírói kar munkájának tulajdonsága oka a hiányoknak. A részletekre tér ezután át. A közigazgatási tanfolyam ellen azt hozták fel, hogy nem rendszeres tanárok tanítanak ott. Ez igaz, de a közigazgatási tanfolyamok élén tapasztalt közigazgatási férfiak állanak s ezek jobban megfelelnek, mint a tanárok. Bedőházy beszédére vonatkozólag kijelenti, hogy az nagyon vastag tévedésben van, midőn azt állítja, hogy a klikkek uralma most is fennáll, ha ez így volna, akkor nem ülne itt Bedőházy képviselő ur. Az a panasz, hogy nincs önkormányzat, mert minden felebbezés a miniszterium elé kerül s mindent a miniszterium intéz el. A panasz oly nagy akkor lehetne, ha ez ellen intézkedés részéről nem történnék. Azonban ő iparkodott szűkebbre szabni a felebbezés határát. Azt is panaszolják, hogy a centralizációban van a baj, és azért őt támadják. Pedig ő határozottan kijelentette, hogy a decentralizációnak híve, hiszen decentralizálni akar sok olyant, ami most centralizálva van. Azt hozzák fel, hogy ő kötelességét nem teljesíti, hogy ő egyáltalában nem tesz semmit a bajok orvoslására. Nem tudja, honnan származik e vád holott mindenki előtt tudja van, hogy ő a helyszínen megbízott embereivel, kiket már kipróbált, megvizsgáltatja a helyzetet, és bőven referáltat magának. Wilcek gróf azt hozta fel, hogy az anyakönyvi költségek igen nagyok és több mellékes tételbe van e nagy költség elrejtve. Elismeri, hogy az anyakönyvvezetés költségei emelkedtek, de az nem áll, mintha rejtett tételekbe volnának foglalva azok. Visontai Soma tegnapi beszédére vonatkozólag elakarja mondani megjegyzéseit. Visontai azon alapon támadt ellene, hogy nem elég liberális az egyesületi és gyülekezeti kérdésekben. Az egyesületi jogot és gyülekezeti jogot, mint a közgazdaság és alkotmányosság egyik fontos alapját, és annak fontosságát elismeri és annak barátja. Azonban e jogokat korlátozni kell, mert különben a szabadságból szabadosság lesz. (Élénk helyeslés a jobboldalon), és megtörténhetik, hogy a gyülekezési jog korlátozásának hiánya olyan viszonyokat hozhatna létre, melyek az államra és társadalomra veszedelmessé lehetnek. Aki felelős azért, hogy a társadalmi rend megóvassék és a rendalapja fentartassék, annak oly definíciókkal élni, mint mi-

szomorú emlékek a fájdalom csillant meg és aztán felsőhajtott.

— Mivel konkrét adatot akarsz, — elmondom neked az apám öngyilkosságának történetét!

... Tíz évvel a házassága előtt az apámnak viszonya volt egy Marth Margit nevű színésznővel. A leány tisztességes életű volt és őszintén szeretett, de az apám életében, a ki könnyelmű, bohém ember volt, csak studiumszámba ment ez a szerelem, épp úgy, mint most nálád a szegény Emmával. Egész öntudatosan és következetesen hazudott a leánynak, szóval azt a 'elketlen játékot űzte vele, amit a gyerekek az elfogott madárral, akit fölvisznek a toronyba, ott levágják a szárnyát s aztán a torony ablakából, ledobják.

Ismeretségük második hónapjában, — az apám akinek lelke a bolyongás volt, elutazott s a leányt is magával vitte. Két hónapig voltak oda, bejárták egész Magyarországot és aztán visszajöttek. Mint férj és feleség jártak az uton s a leány rendkívüli bensőséggel ragaszkodott apámhoz, akinek, mint minden felületes és nem komoly érzésű embernek, terhére volt az a mély ragaszkodás és visszatértük után egyszerre szétlépte a leánnyal összekötő láncszemeket.

Durván, cinikusan, leplezetlen kiméletlenséggel és egyszerre, mint amilyen váratlanul előnti az áradás a virágzó földeket.

Ugy gondolkodott, hogy a leány már ter-

hére van, aztán az érzékisége sem vetett többé lobbót, és kíváncsi volt most már a végkifejletre is és egyszerűen, minden magyarázat nélkül elhagyta a leányt és várta, hogy mit fog ez tenni? Boszút áll, elsüllyed, valami szenvedélynek dobja oda magát, vagy meghal?

Egyiket sem tette, hanem három hónap múlva egyszerre csak eltűnt. Hova tűnt, merre ment, senki sem tudta megmondani s az apám most már kétségbeesetten kutatta a nyomát, mindhíába. Marth Margit eltűnt, senki sem tudott róla semmit.

Tíz év múlva, harmincöt éves korában, megnősült az apám. Okos, konvencionális, józan házasság volt az ő részéről. Az anyám vagyonszerető leány, az apám akkor már híres festő volt s házasságuk olyan volt, mint a mai házasságok legtöbbször, üres, mint a felfújt aranygürű.

Ennek a házasságnak az ötödik évében apám tanulmányok végett Erdélybe ment. Egész Erdélyt bejárta s egyszer valahol az oláhországi határon egy kis falura bukkant, ahol tizenöt év előtt vagy két hétig lakott Marth Margittal.

Valahol olvastam, hogy egy öreg fűzfa semmit sem tudott a megöregedésről, mert a fiatal fűz árnyékát a vízben a magáénak gondolta és nagyon boldog volt e hitében. Azt hiszem, hogy apám is így lehetett vele, mikor ráismert arra a kis primitív oláh falura, amelyben most is minden olyan volt, mint tizenöt év előtt. A

szalmával fedett templom, a harangláb a pápa udvarán, az egyházi csucshegyes kis háza az ökölnyi kis ablakokkal s az erdő alatt a zsidó korcsmáros faháza, ahol tizenöt év előtt lakott s a hova most is beszállt.

A vöröshaju, piszkos Rosenblüh most is olyan ravaszul alázatos mesolylyal vette le hegyes bárányszőke pipkáját az új vendég előtt és ugyanazt a szobát nyitotta ki, amit tizenöt év előtt.

Minden a régi állapotban volt a szobában is. A feketére festett ágy, amelynek keskeny takarója alól kilátszott a szalmazsák, a csorbaszélű cserép mosdótál, a kormosüvegű konyhalámpa, a rongyból fonott pokróc, minden, minden a régi.

S az időnek ez a csodálatos megállapodása tetszhetett a vendégnek, amely kinevetve a világi rendszer törvényeit, egy piszkos kis oláh faluban gunyos könnyelműséggel megveti a lábát s azt mondja: Nem megyek...

Az a negyvenéves vendég alighanem megveregette az idő vállát a levegőben s a régi emlékek gondtalan ifjuságán felfrissülve, kacagva mondhatta: Jól teszed öreg!

S a vendég megtapogatott minden tárgyat, azzal a babonás várakozással, hátha a tárgyak érintésétől az elszállt ifjuság visszazállna. Ki tudja, milyen gondolata lehetett abban a percben, mikor ez a babonás vagy megszállta? Ki tudja, nem arra gondolt-e, hogy még egyszer kezdve az életet, más uton indulna, mint először?

lyeneket Visontal használ, nem szabad. Az egyenlőség azt teszi, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, az igazságot mindenkinek egyformán osztják, de hogy a társadalomban minden ember egyenlőnek vételessék, az etikai szempontból is elítélendő. Visontal elismeri az ő liberálizmusát, mikor azt mondja, hogy kevesebb a panasz, mint előbb, s ez eléggé vall a belügyminiszter liberalizmusa mellett, ha politikai ellenfelei a javulást elismerik. (Élénk tetszés és helyeslés a jobboldalon.) A gyülekezési jogról az 1848-as törvény úgy intézkedik, hogy a jogot korlátozza azért, hogy megelőzőleg a gyülekezéssel jelezést kellett tenni. Elismeri, hogy a Perczel-féle rendeletet nem vonta vissza, de úgy alkalmazza és alkalmaztatja, hogy az ellen kifogás nem lehet. Ő a maga részéről soha gyűlést be nem tiltott, a melyről nem volt nyilvánvaló, hogy állam- és társadalom ellenes jellegű. És ahol parancsa ellenére ezt megtették, ott a kellő büntetés nem maradt el. Hogy tehát most is engedélyhez kötik a gyülekezési jogot, az onnan van, mert nem szabad ilyen jogot korlátlanul ellenőrzés nélkül hagyni. Csodálatos különben, hogy az ellenzék csak a hibákat látja és azt hozza fel, amikor az ő rendeleteit nem tartják be és nem hozzák fel azon rendes körülményt, mikor rendeletet pontosan végrehajjták. Hogy pedig csak kivételesen is megtörténhetik az, hogy valaki az ő rendeletét be nem tartja, annak oka az, hogy annyi ezer tisztviselőt szemmel tartani nem lehet. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ami a gyűjtési jogot illeti, azt bizonyos esetekben megengedi, de azt, hogy mindenki gyűjtessen bármily célra, esetleg nemzetellenes, vagy erkölcstelen célra, lehetetlen megengedni. (Élénk helyeslés.) A községi bíráskodás tekintetében az általános reformban fog intézkedni. Molnár János és a néppárt panaszát cáfolja ezután, majd így folytatja: Itt az országban megtisztult az atmoszféra (Ellenmondás balról.) hasztalan állítják az urak az ellenkezőt, ezt el kell ismerni, hogy pártállása miatt ma senkit sem üldöznek. Ha egyes esetek előfordulnak, ő azonnal intézkedik és a jogtalanságot megbünteti. A közigazgatás terén mindenütt, minden téren szigorúan megtartja az objektivitást. A költségvetés elfogadását kéri. (Zajos eljenzés jobbról.)

Szüllő Géza személyes kérdésben kijelenti, hogy az ő esetét illetően igaz volt a miniszterelnöknek, de ez nem bizonyítja, hogy a többi esetben is helyesen informáltak.

Elnök a vitát bezárja.

Szünet után következett a részletes tárgyalás.

Tallán Béla foglalja el az elnöki székét.

Megyei közigazgatás.

Bizony Ákos csekélynek tartja a megyei közigazgatásra előirányzott költségvetést. Nem

Kinyitogatta a festett almárium fiókjait, a kályha melegétől felpattogzott szekrény hólyagos ajtaját s utoljára egy kis tükrönek a fiókját, ami az ablakban állt. S ekkor elhalványodott. A tükröben egy csomó selyempuha, szőke hajat talált, olyan állapotban, amint a nők leszedik azt a fésűről, s egy régi, szinehagyott szivartárcát, az ő saját monogrammjával.

A vendég akkorát kiáltott erre, hogy a piszkos Rosenblüh ijedten szaladt be.

— Kie ez a haj itt? — kérdezte sápadtan és reszketve.

— Hja, — felelte a korcsmáros és könyvet törölt ki rongyos kaftánjával a szeméből, — az a szegény kisasszonyé volt.

— Micsoda kisasszonyé?

— Aki tizenöt évig lakott ebben a szobában.

A vendég a falnak tántorodott.

— S mit csinált itt?

— Sirt és varrt a faluban az asszonyoknak.

— Hogy hívták?

— Margitnak.

— Es most hol van?

— Meghalt.

— Mikor?

— A tavasszal. Itt fekszik mindjárt elől, jobbra a temető kapujától. Egy kis fehér kereszt van a sirján s csak annyi van ráírva: „Élt — meghalt.“ Az utolsó éjszakáján ő maga

helyesli, hogy a belügyminiszteri kiküldöttek egész vármegyéket alapos ok nélkül kompromittálnak. Teljes készséggel szavazza meg az összeget.

A tételt a pénzügyi bizottság jelentésével együtt elfogadják.

Főispánok.

Pichler Győző a főispánokat teljesen fölöslegesnek tartja, és ezért nem is szavazza meg a tételt. A budapesti főpolgármester fizetésének tételénél szólni akar a főváros viszonyairól. Kéri a miniszterelnöktől, miért nem reformálja a fővárost, hiszen ott nem a jog, törvény és igazság az uralkodó, hanem a panama. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

A vitát a Ház holnap folytatja.

TÁVIRATOK.

Miss Stone.

Konstantinápoly, márc. 7. Az amerikai követ jegyzéket adott át a portának, a melyben miss Stone elrablásáért a török kormányt teszi felelőssé és tőle a válságdíj visszafizetését követeli. Válaszában a porta elhárította magáról a felelősséget és megtagadta a válságdíj megfizetését.

Tüntetések Brüsszelben.

Brüsszel, márc. 7. Egy négyülés, a melyen több liberális és szocialista képviselő be-szült, táviratot küldött a királynak, a mely ezt mondja többek között: 2500 munkás és polgár figyelmezteti a királyt az általános választójog érdekében rendezett tüntetések komolyságára és kéri, hogy hatalmával odahasson, hogy a választójog kérdése minél előbb és békésen megoldassék. A gyűlés után a jelen voltak zárt sorokban végigvonultak a város főutcáján.

Hajó-katasztrófa.

London, márc. 7. Az amerikai vonal Weasland nevű gőzöse a Houston-vonal Harmon des nevű gőzössel Holyhead-Weasland előtt összeütközött és elsüllyedt. Az utasok és a matrózok megmenekültek.

Horánszky Nándor beköszöntője.

(Az új miniszter hivatalában.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter ma foglalta el hivatalát és ebből az alkalomból délelőtt 11 órakor fogadta a miniszterium tisztikarát, élén Nagy Ferenc dr. államtitkarral. A tisztelgésre a miniszterium köz-

irta fel egy papirosra, hogy csak ez álljon a keresztjén.

Ha férfinak valaha volt mit elsíratni, annak a boldogtalan embernek csakugyan volt s három nap múlva, mikor előbb egy mindent megmagyarázó, őszinte levelet postára tett — főbe-lötte magát.

Anyám közel a Margit sírjához temettette el, s két egyforma, fehér márványkeresztet állított a sírjukra s a Margitén itt is az volt fölírva, ami a kifestett keresztén: „Élt — meghalt!“

Istvánffy, meg Mócsy sokáig hallgattak a mind jobban elsötétülő szobában. A nyitott ablakon befújta a szél a sűrű, hideg esőcsöppeket s a levegő nyirkos fű- és faillattal telt meg. Mócsy egyre cigarettázott s kifürkészhetetlen tekintetével a levegőbe nézett. Olyan volt ez a tekintet, mint a hínárvirág gyökere, amelyet hiába kérdésnénk, semmit sem mond el a rejtélyes mélység titokzatosságából.

Istvánffy felállt. Megkereste a kalapját, az előszobában fölvette a kabátját s aztán visszajött s kezet nyújtott Mócsynak.

— Ha elutazol — mondta halkán, minden hangsúlyozás nélkül — szerencsés utat kívánok.

— Köszönöm — felelte Mócsy. Es egy szóval sem mondta, — hogy elutazik-e, vagy sem?

ponti tisztviselői és a külszolgálatra beosztott főbb tisztviselők valamennyien megjelentek, élükön Mándy Lajos, Szerényi József, Vértessy Kálmán, Sárkány Endre, Barvics Albin, Reviczky Konrád, Csekély Aurél, Biró Tamás, Abonyi Emil, Lakatos Aladár, Ludvig Gyula, a m. kir. államvasutak elnök-igazgatója és Szalay Péter, a posta- és távirat elnök-igazgatója, min. tanácsosok, Schuierer Gyula a szabadalmi tanácsos és Wetzel Gyula a szabadalmi hivatal elnöke, Vargha Gyula az orsz. statisztikai hivatal igazgatója, továbbá Ehrenhöfer Aladár, Balzai Lajos, Berczik Gyula és Gonda Béla osztálytanácsosok és Hendel Béla főfelügyelő vezetése mellett.

A tisztviselői kar, a mely a miniszter elfogadó szobájába vezető ajtó előtt foglalt volt állást, a terembe lépő kereskedelemügyi minisztert élénk éljenzéssel fogadta, mire Nagy Ferenc dr. államtitkár előlépve, a következő beszédet intézte hozzá:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy a miniszterium tisztikara, a melynek élére ő császári és apostoli királyi Felsége Nagyméltóságodat meghívta, hódoló tiszteletét bemutassa és szolgálatait felajánlja. Hogy a feladat, a melyre Nagyméltóságod vállalkozni méltóztatott, nem könnyű, sőt a legnehezebb, a mely épen ebben az országban és ebben az időben Nagyméltóságodra hárulhatott, hogy ez a feladat, mondom, Nagyméltóságod elé milyen követelményekkel jön, azt épen Nagyméltóságodnak, a ki közgazdasági és politikai viszonyainkat oly alaposan ismeri, a ki 30 évi parlamenti előkelő vezéri minőségéből tudja, hogy mit kíván az ország érdeke, azt Nagyméltóságod előtt kifejteni felesleges. Ez a miniszterium és annak vezetője letéteményese annak a nagy munkának, a mely arra irányul, hogy az ország közgazdasága közlekedésben, iparban és kereskedelemben azt a kiegészítést nyerje, a mely szükséges, hogy az ország a maga gazdasági helyzetéből kiemelkedve, megerősödjék és ennek folytán nemcsak alkotmányjogilag, hanem, a mi talán még biztosabb, gazdaságilag, materialiter is független legyen. (Élénk eljenzés.) Ebben a miniszteriumban és annak vesetőjében összpontosul különösen az a törekvés, hogy a különböző védelemre utalt gazdasági ágak egy magasabb harmóniában egyesüljenek, abban a harmóniában, a mely feltétlenül szükséges, hogy mindegyik érvényesüljön, abban a harmóniában, a mely ennek a kormánynak és illustris vezérének programjában a sarkkövet képezi. (Helyeslés.) Ez a miniszterium és annak vezetője az, akire hárul az a nagy és nehéz feladat, hogy az ország közgazdasági életét ő Felsége többi országainak közgazdasági életével és a külállamok gazdasági életével oly kapcsolatba hozza és ezt a kapcsolatot úgy rendezze be, amint azt az ország érdekei megkövetelik. Erre a nagy és nehéz feladatra a siker kilátásával csak erős férfiú vállalkozhatik, oly férfiú, kiben van tudás és tapasztalat megismerni azt, ami szükséges, akiben van erély, hogy kitartással azon érdekeket csakugyan megvédje, melyek ennek a miniszteriumnak gondjaira vannak bízva, kiben van bátorság szembeszállani azon nehézségekkel és akadályokkal, melyek eléje tornyosulnak. Az ország Nagyméltóságodan tanulta megismerni ezt a férfiút és bizalommal és várakozással tekint azon eszmék és elvek megvalósítása elé, melyeket Nagyméltóságod oly gyakran és oly ékesen hirdetett. (Élénk tetszés és eljenzés.) Ebben a nagy és nehéz feladatban Nagyméltóságod ebben a tisztikarban meg fogja találni legodaadóbb, leghűségesebb, legbuzgóbb támaszát. Ennek a tisztikarnak legfőbb vágya, hogy Nagyméltóságod ismert bőcsességével vezessé abban az irányban, melyet magasztos céljainak elérésére leghelyesebbnek, legcélravezetőbbnek ítélni fog. (Úgy van.) Kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék bizalommal a tisztikarnak közreműködését és szolgálatait igénybevenni és legyen meggyőződve, hogy annak minden tagja nemcsak szoros és kötelességszerű odaadással, hanem mondhatni lelkesedéssel, nemes ambícióval fogja Nagyméltóságod

Intenciót követni. (Elénk helyeslés.) Az Isten adjon erőt és egészséget a nehéz feladat teljesítésére és ennek az önfeláldozó tevékenységnek legyen minél több siker a jutalma. (Hosszantartó, élénk éljenzés.)

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter az üdvözlésre így felelt:

Igen tisztelt uraim! Az államtitkár ur 5 nagyméltóságának imént elhangzott és — midőn a közgazdaság különböző ágainak harmóniáját is hangsúlyozta, különösen bölcs szavai élénkítik bennem a bizalmat és reményt annak a hivatásnak a szolgálatában, amelyet ő császári és apostoli királyi Felsőge a miniszterelnöknek ajánlatára törvényeinknek megfelelő módon legkegyelmesebben reám ruházni méltóztatott. (Eljenzés.) Mint lelkiismeretes ember, nem kis gonddal, de azért szilárd elhatározással vállalkozom kiváló elődöm után ezen mély hálával fogadott misszió betöltésére; nem kis gonddal, mert tudom, mily döntő fontosságúak azok a feladatok, amelyek, különösen a mai viszonyok között, teljesítését kívánják tőlünk azon nagy dolgoknak, amelyeknek vezetése, irányítása és intézése a kereskedelmi miniszter vállaira nehezedik. Nemcsak ügykörének nagy terjedelme és egyaránt és minden ágazatában való fontossága, de maga a helyzet is figyelmet bennünket erre, mert hiszen — és ezt felesleges fejtegetnem önök előtt — azon nagy társadalmi és állami feladatok, amelyek az egész világot és Magyarországot is foglalkoztatják, főképpen a gazdasági érdekek körül forognak; ezeknek az irányítása és intézése pedig a miniszterium természeténél és ügykörénél fogva ezen miniszteriumnak a vállaira nehezedik. És én, mélyen t. uraim, azt tartom, hogy ha ebben sikert akarunk elérni, szorgalmasan kell dolgoznunk, mert immár a mai naptól fogva mindezeknek a nagy feladatoknak a teljesítése a mi együttes teljesítési képességünkön nyugszik. Ebben kell tartanunk hivatásunknak teljes öntudatát az egész vonalon. Az ügybizalmat a feltétlen szigort, a mely az eredményt biztosíthatja állandóan szemünk előtt kell lebegtetni; mert én azt tartom, hogy azt a sikert, a melyet, legalább relative, elérnünk kell, csak úgy érhetjük el, ha ezek szemünk előtt lebegnek: csak úgy felelhetünk meg az ország jogosult kívánságainak, ha minden erőnket arra fordítjuk, hogy azt, a mi teendő, azt végezzük el azzal az öntudattal, azzal az odaadással, azzal a hűséggel, a mely nélkül siker nem képzelhető. Meg vagyok győződve, mélyen tisztelt uraim, hogy a kereskedelmi miniszterium tisztikarát ez a szolgálati szellem hatja át. Ez adja nekem a bizalmat és a reményt arra, hogy munkánk sikertelen nem lesz. Én, tisztelt uraim, ide hoztam teljes munkaerőmet, teljes odaadást és a munkát nagyon meg tudom becsülni, mert magam is ennek az emelőm emelkedtem fel. (Tetszés.) Legyenek önök meggyőződve, hogy ha ezen munkát együttesen akként fogjuk teljesíteni és teljesíthetni, a miként az előttünk az ország megvárja, én leszek a legboldogabb önök között. (Elénk tetszés és éljenzés.) Mély hálával köszönöm szíves megjelenésüket. Reményilem és elvárom, hogy feladatainkat akként fogjuk teljesíteni, a miként az mindnyájunknak öntudata és szeme előtt lebeg. Én erre töreksem a magam részéről; reményilem, hogy ebben önök részéről támaszt fogok nyerni. (Elénk helyeslés.) És nekem, t. uraim, a legnagyobb örömöm akkor lesz, ha én a mi iszterium tisztikarának a működését közvetlen megfigyeléseim alapján akként fogom méltányolhatni, a miként azt magam részéről óhajtom, várom és remélem. Legyenek továbbá meggyőződve, hogy nekem fog örömömre szolgálni, ha ennek tudatában és ennek felismerésében a tisztikar érdekeiért valamit tenni szerencsés lehetek. (Elénk éljenzés.) Köszönöm önöknek szíves megjelenését, bizalmát és barátságát és kérem, hogy önök is tartsák meg ezt működésük egész vonalán. Legyenek önök hozzám azzal a bizalommal, a mely kell, hogy a szolgálatnak lelkét, szellemét kifejezze s ez részemről is meg fogják találni. Ajánlom magamat szíves barátságukba. (Elénk éljenzés.)

Végül a miniszter a miniszterium szakosztály-főnökeit fogadta, kiket Nagy Ferenc államtitkár mutatott be neki.

MULATSÁGOK.

(=) **Vivóakadémia az athléta estén.** Holnap, szombaton este rendezi az *Aradi Athletikai Klub* athléta-estjét a Kass-vendéglőben. A táncot *vivóakadémia* fogja megelőzni, melyen aradi amatőrök — a klub tagjai — és Maione mester vesznek részt. Az egyes számok szereplői *Maione Vincenzó* mester, *Wild Géza*, *Szabó Béla*, *Schauer Gábor*, *Révész Béla* és *Lészai Ottó*. Az akadémia pontban 9 órakor kezdődik s utána *tánc* lesz, melyen csak meghívott vendégek vehetnek részt. Az estély, mint említettük, a Kass-vendéglőben lesz, melynek külön termébe a Szabadságtér felől van a bejárat.

Botrányok a képviselőházban.

(Óriási vihar egy megsemmisített mandátum miatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Nagy feltűnést, s politikai körökben óriási izgalmat okozott ma délelőtt egy mandátum megsemmisítése, melyet a diósadi kerület egyhangulag juttatott *Gabányi Miklós* Kossuth-párti képviselőnek.

Az izgalom nagy s a magyar parlamentben ma viharos botrányoknak és okozójává lett a diósadi mandátum megsemmisítésének az ügye.

A diósadi mandátum immár politikai és pártkérdéssé lett, legalább a függetlenségi párt ezt csinált belőle.

A diósadi választás 1901. október 2-án volt. Minthogy *Gabányi Miklós* Kossuth-párti ellenjelöltje *Sámuel Lázár* a szavazás alatt visszalépett; a választási elnök *Gabányit* egyhangulag megválasztottnak jelentette ki.

Sámuel Lázár hívei a választás ellen a képviselőház bíráló bizottságához panaszt adtak be, melyben emondották, hogy *Sámuel Lázár* csak attól való félelmében lépett vissza közvetlen a választás előtt, hogy vérontás lesz. A panasz szerint a függetlenségi párti választók óriási terrorizmussal korteszkodtak jelöltjük mellett, sőt egy községben az ellenzéki választók soraiból puskalövést intéztek *Sámuel Lázár* híveire, úgy, hogy e ek el sem mertek menni a választás színhelyére. E miatt kénytelen volt *Sámuel Lázár* visszalépni, mert ha választásra kerül a dolog, akkor vér folyt volna.

(A vizsgálat.)

A panasz a képviselőház 5 ik bíráló bizottsága elé került, mely a következő tagokból állott: *Abaffy* Udön néppárti, *Barabás Béla* dr. függetlenségi, *Ebergényi Sándor*, *Halász Zsigmond*, *Issekutz Győző*, *Mayer Győző*, *Münnich Aurél* szabadalvüparti képviselők.

Később *Ebergényi* kilépett a bizottságból és helyébe *Kubinyi Gézá*t választották.

A bizottság a beérkezett panasz alapján a vizsgálat megejtését határozta el s a vizsgálatat meg is bizták *Issekutz Győző* dr.-t. *Issekutz* a képviselőház egyik tisztviselőjével lennjárt a kerületben, ahol a választás körülményeiről, a panaszolt visszaélésekről magának tájékozást szerzett. Ezek alapján azt indítványozta a bizottságban, hogy utasítsák el a panaszt és verifikálják a mandátumot.

(Az ítélet.)

A bíráló-bizottság ma délben hozta meg ítéletét.

A bizottság, melynek elnöke *Münnich Aurél* volt, az egyik emeleti kisteremben ült össze.

Münnich Aurél elnök bejelenté, hogy a panaszosok pótvizsgálat tartását indítványozták. A bizottságnak az a határozata erre, hogy ezt az indítványt elutasítja, mert a rendelkezésre álló anyag elég az ítélet meghozatalára.

Az elnök föltette a kérdést, hogy a bizott-

ság tagjai közül ki szavaz a választás megsemmisítése mellett és ki ellene? A megsemmisítés ellen, vagyis a verifikálás mellett szavaztak *Barabás*, *Abaffy*, *Issekutz Győző*, a megsemmisítés mellett *Mayer*, *Halász* és *Kubinyi*.

Minthogy a szavazatok egyenlő számban oszoltak meg, elnöki döntésre volt szükség és *Münnich Aurél* elnök a választás megsemmisítése mellett szavazott. E szerint kimondották, hogy a diósodi mandátumot megsemmisítik. Az ítéletet egyelőre még nem indokolták meg, mert *Münnich* nem készült még el az indokolással.

(A hír hatása a Házban.)

A képviselőházban ekkor körülbelül egy óra hosszat csendes és unalmas volt a hangulat. A belügyi költségvetést árgyalták. *Pichler Győző* éppen a fővárosi klikkek ellen kelt ki s befejezte érveléseit. *Szell Kálmán* felállt, hogy válaszoljon *Pichler*nek, mikor berontanak az ülésterembe *Endrey Gyula* és *Papp Zoltán* függetlenségi képviselők.

Endrey odafutott a terem közepére és magából kikeleve kiáltotta.

— *Megsemmisítették a diósodi mandátumot!*

A Kossuth-párt padsorain erre nagy mozgalom támadt, a Kossuth-párti képviselők felugrottak helyeikről és a padokat otthagya, mind a terem közepére siettek.

— Lehetetlenség egyhangú választást megsemmisíteni!

— Nem türjük az ilyesmit!

— Ilyen törvénytelenéget a magyar parlamentben még nem követtek el.

— Ezt csak velünk szemben merik megtenni.

Ezék a kiáltások természetesen a legnagyobb zaj és lármában hangzottak el.

Tallián elnök hiába rázta a csöngetyüt, a zaj nem akart csendesülni.

A legvérmesebb függetlenségi, *Papp Zoltán*, *Visontai Soma*, *Kubik Béla* a jobboldal felé tartottak és ökleikkel fenyegették a jobboldalon üő szabadalvüeket.

Tallián alelnök lesietett az elnöki emelvényről és összekulcsolt kezekkel kérte a képviselőket, hogy térjenek vissza helyeikre és ne zavarják a tárgyalás menetét.

Kubik Béla Szell Kálmán miniszterelnök felé tart, aki a rettenetes lármában mit sem tud csinálni és azt kiáltja feléje hatalmas hangon:

— Így néz ki a jog, törvény és igazság!

Ballagi Géza odaállt *Kubik* elé és magyaráz neki. *Kubik* hatalmas gesztikulációval beszélt, szavait elnyelte a zaj. A karzaton ekkor úgy látták, hogy *Kubik megragadta Ballagi mellét és már azt hitték, hogy Kubik és Ballagi bírokra kelnek.*

Időközben újabb hírek érkeztek. *Barabás* jött be és kijelentette, hogy az egész ítéletnek egyedül *Münnich Aurél* az oka.

Erre még nagyobb lett a zaj.

— Most már értjük!

— *Münnich* együtt ült egy páholyban *Sámuel Lázárral* tegnap.

A hangulat rendkívül izgatott és a függetlenségi *Münnich*et abcugolják.

Az izgalom egyre növekedett, mikor vestére belépett *Münnich Aurél*. Közönyösen nézte a forrongó termet.

— *Ki vel!*

— *Abcug, menjen ki!*

— *Menjen a páholyba!*

Ezzel fogadták, mikor észrevették, mire *Münnich* izgatottá válik.

— *Münnich*et és *Kubinyit* nem türjük magunk között!

Nem lehet tudni, hová fejlődött volna a do-

log, ha *Apponyi* Albert gróf egyszerre ki nem jelenti, hogy az ülést berekeszti.

Ez a berekesztés annak a tanácskozásnak az eredménye, melyet *Szell* Kálmán folytatott *Apponyival*, *Dániel* és *Tallián* alelnökökkel és *Barabással*, a függetlenségi párt alelnökével a miniszteri szobában.

(A Kossuth-párt értekezlete.)

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt mindjárt az ülés befejezte után értekezletet tartott, melyen *Barabás* Béla elmondta, hogy *Kubinyi Géza*, dacára annak, hogy a vizsgálóbiztos jelentéseinek tárgyalásánál nem volt jelen, mégis részt vett a szavazásban. Nagy volt a felháborodás e miatt *Kubinyi* ellen az értekezleten. A Kossuth-párt elhatározta, hogy nagyszabású parlamenti akciót indít, hogy a függetlenségi párton esett sérelmet orvosolja.

A függetlenségi pártban azt hiszik, hogy az nem bírói eljárás volt, hanem politikai puccs, melylyel *Sámuel Lázár*nak mindenáron vissza akarták szerezni a diósadi mandátumot.

Azonkívül nagy haraggal vannak *Münnich Aurél* iránt, mert ez utóbbi az opera egyik minapi előadásán egy páholyban ült *Sámuel Lázárral*.

Kubinyi ellen azért tört ki a harag, mert szavazott, holott nem hallgatta meg a vizsgálóbiztos jelentését. *Kubinyi* evvel szemben kijelentette az est folyamán, hogy beszélt *Abaffy* képviselővel és kérdezte tőle, történt-e olyasmi az ő távolléte alatt, amiről alaposabban kellene tájékozódnia. *Abaffy* erre kijelentette, hogy nem történt.

A Kossuth-párt elhatározta, hogy albizottságot küld ki, mely tárgyalásokat folytasson a kormánypárttal ez ügyben. Az albizottságba megválasztották *Kossuth* Ferencet, *Barabás* Bélát és *Barta* Odónt.

Este 6 órára a függetlenségi párt pártgyűlést tűzött ki, de ez elmaradt, mert az albizottság nem tudott még pozitív eredményről referálni.

(A hangulat a függetlenségi pártkörben.)

Este a függetlenségi pártkör szokatlanul népes és látogatott volt. Mindenki a diósadi mandátum megsemmisítéséről beszélt, melyet a függetlenségi párt elleni merényletnek minősítettek. Az a párt óhaja és ezt nagyszabású akcióval akarják keresztülvinni, hogy a bíráló bizottság tagjai adják vissza mandátumukat. A hangulat után ítélve nincs kilátás, hogy a Ház békésen folytathassa tanácskozásait mindaddig, míg a mai eset orvoslást nem nyer.

Ennek az orvoslásnak a módjáról is folyt a megbeszélés. Tény az, hogy a házszabályokban semmi olyan rendelkezés nem foglaltatik, melynek alapján a bizottság ítéletét meglehetne dönteni.

A függetlenségi párt olyképpen tartja a kérdést megoldhatónak, hogy a jelentést egyáltalán nem terjesztik a Ház elé, a bizottság ellenzéki tagjai lemondanak és erre fogják kényszeríteni a többi tagokat is és ekkor egy ujjonnan alakítandó bíráló bizottság venné újból kezébe az ügyet.

Politikai körökben azonban azt hiszik, hogy a Ház többsége nem megy bele az ilyen megoldásba, annál kevésbé, mert a szabadelvű pártnak ugyancsak ma este tartott értekezlete elhatározta, hogy a bizottság ítéletét kedden fogják a Ház elé terjeszteni.

(Zárt ülés.)

Még ma este a függetlenségi pártkörben az az eszme merült fel, hogy ha *Szell* Kálmán a holnapi ülésen nem adna kimerítő és megnyugtató választ, akkor *Nessy* Pál dr. be fogja nyújtani azt a harminc képviselő által aláírt indítványát, melyben zárt ülés elrendelését kéri.

Elhatározták továbbá azt, hogy holnap reggel az ülés előtt folytatni fogják a tárgyalásokat *Apponyi* Alberttel és *Szell* Kálmánnal. Az a hármas albizottság, melyet a délutáni értekezlet küldött ki, egész estig tanácskozott a képviselőházban. Este felé *Apponyi* gróf telefonon magához kérte az albizottságot a tárgyalások folytatása végett. A tárgyalások azonban ekkor sem vezettek eredményre.

A függetlenségi párt főleg *Münnich Aurél* szereplését kifogásolja, a ki benső baráti viszonyban él *Sámuel Lázárral*, és a kiről azt tartja, hogy barátja kevéért döntött a mandátum megsemmisítése mellett. A függetlenségi erők erősen hivatkoznak *Issekutz Győzöre*, aki a vizsgálatot a kerületben folytatta. Hivatkoznak rá azért, mert *Issekutz* jelentésében hangsúlyozta, hogy a választás megsemmisítése mellett semmiféle indok nem szól a vizsgálat sem derített ki olyan adatokat, melyek folytán a mandátum megsemmisítése szükséges volna.

Az ügy fejleményei elé politikai körökben a legfeszültebb érdeklődéssel néznek.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM

A színház műsora:

Szombat: Zsába, bohózat. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Ikrék, operetta. Este: Zsába, bohózat. (Páratlan bérlet.)

A kasirozott bor.

Arad, március 7.

Könnnyű a fővárosi színésznek. Ha lakmározó urat játszik a színpadon, hát valami hamisítatlan ételeket hoznak elébe, holott ha koldust játszik, akkor a nyomorusága csak afféle kasirozott nyomoruság.

Bezzeg a vidéki színesz, ha lakmároznia kell a szerzői utasítás szerint, hát elébe tesznek egy sült libát — papirmaséból. Ellenben a nyomorusága — ez már nem kasirozott holmi.

Kassán egy operett előadása közben történt, hogy a darab szerint le kellett itatni *Hunyadi Józsefet*, a társulat baritonistáját. Valami fontos titkot kellett kiszedni belőle részeg állapotban.

Az egyik töltött is neki egy sokat ígérő, karcu flakóból — vizet és biztatva mondta *Hunyadinak*:
— Igyék Mihály bácsi!

A szerzői utasítás pedig ekképpen szólott e passzusnál:

Mihály bá: (Nagy élvezettel szürcsöli a bort.)
Hunyadin néhány pillanatig küzködött a köteleltségérzés a viziszonnyal, aztán mégis csak eltolta magát a poharat. A partnere nem volt elkészülve erre az eshetőségre, tehát unszolva mondotta:

— De édes Mihály bácsi, igya ki! Igen jó öreg bor!

Hunyadi még egyszer keresztül nézett a pohárán, de aztán megvetően szólott:

— Az ám, jó öreg lehet! Már egészen megföhéredett!

A partnere megzavarodva könyörgött:
— De édes Mihály bácsi, ez a bor tiz esztendő óta áll már a pincében!

Mihály bácsi azonban, úgy látszik, föltette magában, hogy könyörtelen lesz. Fagyosan mondta:

— No ha tiz esztendeig állott, akkor állhat még egy kis ideig!

Ez a diskurzus igen barátságos jellegű volt, de nem szabad elfelejteni, hogy nézőközönség is volt a színházban és a közönség maga is kíváncsi volt már arra a fontos titokra. *Hunyadi* tehát tekintettel az általános kíváncsiságra, nagylelkűen kijelentette:

— No nem bánom! Ezt a vizet meg nem iszom — inkább vallok józanán!

* A zsába. *Hennequin* és *Duval* ezt a bohózatot, melyet szombat este mutat be a mi színtársulatunk, igazi francia jó kedvvel, tehát szellemesen és mulatságosan irták meg. *Bari-sard* kályhagyáros a gáláns kalandok kedvelője feleségében vak bizalmat keltett hűsége iránt. Maga irt önmagáról gyanúsító leveleket a feleségének olyan időkről, mikor ezzel együtt volt. Ezután arról panaszkodott az asszonynak, hogy van *Párisban* egy *Cornaillac* nevű hasonmása, akivel folyton összetévesztik és aki nagy kópé. Az asszonynak ezt a vak hitét kikezdi barátnője, aki mint *Scribe*, a nagy vigjátékiró unokája, minden fortélyt ismer. Hogy a régi kedves hitét megerősítse feleségében, a saját házában nagy merészséggel a nem létező *Cornaillac* képében jelenik meg. A hitetlen barátnőt is megzavarja ezzel a truc-kel, de eközben elfogja a zsába és ő tehetetlenül vergődik a saját házában, ahol vendégnek látják. Ebből halálra kacagtató bonyodalmak támadnak, melyeknek a legmorózusabb lélek sem tud ellenállani. A színtársulat beszélő színészei játszanak a darabban, mely utolsó ujdonság ebben az évadban.

* Három délutáni előadás lesz már csak az évad végeig. Most vasárnap délután az *Ikrék* operett kerül színre, melyben *Felhd* Rózsai és *Rubos* oly nagy sikert arattak. Ezzel a szép zenéjű operett lekerül a műsorrol.

* A vidéki színeszét segélye. *Tóth* Pál szegedi városi főjegyző ma küldte föl a belügyminiszterhez a közgyűlés azon föliratát, mely évi 20.000 korona állami segélyt kér. Hasonlóképp ma küldte szét a főjegyző a közgyűlés azon köriratát, mely a vidéki törvényhatóságokat fölszólítja, hogy a vidéki színeszét segítségére szánt évi 56.000 koronának 200.000 koronára leendő föleelésére általános föliratozással kérék a minisztert.

* Hangverseny. *Bulss* Pál a legünnepeltebb operaénekes *Júly* hó 16 án, Aradon dalestélyt rendez *Sonia* Herma orosz énekesnő és *Pott* *Therézia* zongora-művésznő közreműködésével. Teljes joggal nevezhetjük eme dalestélyt az idej hangversenyek fénypontjának, mert aranycsengésű hangjával a legkényesebb hallgatóját is bámulatba ejti. A közreműködők egy maguk is jeles művészek. Előjegyzéseket elfogad ifj. *Klein* Mór könyvkereskedése.

Árkosyné halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Az aradi színtársulatnak gyásza van.

Arkosy Vilmosnak, az aradi színház kiváló baritonistájának fiatal felesége: *Zoltán* Olga 26 éves korában ma délelőtt 10 órakor elhunyt.

Lapunk legutóbbi számában részletesen irtunk a szerencsétlen színésznő betegségéről, a melyről már tegnap tudták, hogy csak hallállal végződhetik.

Vérmérgezés ölte meg a kedvelt színésznőt, kit édes anyja, hat éves kis leánya és férje sirat. A vérmérgezés tovább terjedését a megüszkösödött kar és láb amputálásával sem lehetett volna megakadályozni s így a halál következtése csak órák kérdése volt.

Arkosyné betegágyához már tegnap megérkezett édesanyja, özv. *Zoltán* Jánosné, ki *Micssey* Lajos színtársulatának tagja. Az orvosok őt már azzal fogadták, hogy a beteg életét nem lehet megmenteni, legfeljebb borzasztó fájdalmait enyhíthetik injekciókkal. Ma este érkeztek meg a halotthoz anyósa és fivére.

A beteg utolsó szavai ezek voltak:

— Édes jó anyám meg kell halnom . . .

Árkosyné ma egy hete volt fenn utoljára. Pénteken este nézte meg egy másodemeleti páholyból a *Lotty ezredesei*-nek második előadását.

A haláleset felette megrendítette a férjét, *Arkosy* Vilmost, a ki ma háromszor vesztette el eszméletét s így maga is orvosi ápolás alatt áll. A halálesetről telefonon értesítették *Lesskay* András színingazgatót, a ki jelenleg Budapesten időzik.

Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a kórház udvarából.

A halálesetről két gyászjelentést kaptunk, a családot és a szintársulatát. A család gyászjelentése így szól:

Ózv. Zoltán Józsefné a maga, úgy az alólírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja forrón szeretett s felejthetetlen jó leánya, illetőleg nő, édes anyja, testvér, sógornő és rokon *Arkosy Vilmosné* szül. *Zoltán* Olgának, folyó évi március hó 7-én, délelőtt 10 órakor, életének 26-ik és boldog házasságuk 6-ik évében, rövid szenvedés után történt jobblétre szenderültét. A boldogult drága halott földi maradványai március hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor fognak az Arad-megyei közkórház halottas csarnokában a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetőben levő sírhelyen örök nyugalomra tétetni. *Arkosy Vilmos*, férje. *Arkosy Olga*, leánykája. *Némethyné-Zoltán Ilona*, *Zoltán Lajos*, testvérei. *Németh János*, sógora.

A szintársulat a következőkben tudatja tagjának elhunytát:

Szomorodott szívvel tudatjuk, hogy szeretett pálytársnőnk *Arkosyné Zoltán Olga*, folyó hó 7-én rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogultat vasárnap, március hó 9-én, délelőtt 10 órakor kísérik örök nyugvó helyére. Arad, 1902. március hó 7-én. *Az aradi szintársulat.*

A szabadkai adóhivatal szennyese

(Elkallódott százezer forint.)

[Arad, március 7.]

Szabadka város adóhivatalában, mint azt már röviden érintettük, botrányos visszaélést fedeztek fel. Több mint százezer forint elkallódott s most szigorú vizsgálat folyik, a mely hivatva lesz kideríteni a valót.

A nagy anyagi veszteséget, mely az államkincstárt, s így megfelelő arányban Szabadka városát is érte: a zombori pénzügyigazgatóság és Szabadka város adóhivatala közegeinek felelőse eljárása okozta, mert oly adóköveteléseket törölte, melyeket rendes körülmények között behajtani lehetett volna.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az adóknak behajthatatlanság okából való törüléséhez a hivatalos aktusoknak egész légiója szükséges, s az eről szóló kimutatásokat és javaslatokat a legkisebb referenstől a legnagyobb kiadási joggal felruházott emberek írják alá és vizsgálják felül, méltán kérdezhetjük, miképp történhetett ez meg?

Az elmúlt pár év alatt, a mint hirtelen eszünkbe jut, a nagybecskereki, aradi, debreceni pénzügyigazgatóság kerületében fedeztek föl ilyen és hasonló visszaélést, biztosan nem tudjuk, de azt hisszük, hogy e fölfedezések következményeképp olvashattunk mostanság több új kinevezést. S a dolgokban a legmegdöbbentőbb az, hogy a hol a miniszteri biztos megjelenik, majdnem bizonyosra lehet venni a kisebb vagy nagyobb visszaélés egész sorozatát.

Mi következik ebből? Az, hogy vagy a pénzügyi közigazgatás korhadt és az egész rendszer rossz, vagy pedig a pénzügyi adminisztrációt vezető közegek — tisztelet a kivételnek — nincsenek hivatásuk kellő magasságán s hogy erősebb szóval ne éljünk, fogalmuk sincs a köteles ellenőrzés miként való teljesítéséről, vagy a mi még szomorubb volna, tág lelkiismerettel szemet hunynak a veszedelmes kór terjedése előtt.

Méltán követelheti tehát a társadalom, jogosan követelhetik az adózó polgárok ezrei, hogy ha a rendszer rossz, késelele nélkül segítsen raj-

ta a törvényhozás, ezt várjuk régen az adóreformokkal együtt. A pénzügyminisztériumnak elég szakavatott és megbízható közege van arra, hogy addig is, míg a törvényhozás adóügyeinket rendezheti, a jelen kereteken belül a legnagyobb ellenőrzés teljesíttessék s az adókezelés az egész vonalon és haladék nélkül megvizsgáltassék. Ha nem volna, szervezni kell állásokat az ilyen mű teendők elvégzésére, az ezzel járó költség számba sem jöhet akkor, mikor százezrekre rugó közvagyon megdezmálásának adatai tűnnek ki napról-napra.

Ha a rendszer mellett a vezető emberekben van a baj s ezek az állásukhoz méltó bizalomnak nem felelnének meg, vagy még a régi slendrián adórendszer maradványai volnának, úgy pusztuljanak a mai modernebb kívánalmak keretéből. Ha egyszerű nyugdíjazással megmenthetik magukat, béke velük, ha pedig felületes és rosszakaratu eljárásuk tényleg annyi kárt okozott, érje őket is a megérdemelt büntetés.

A közvagyon ne legyen Csáki számlája. A magánember elajándékozhatja vagyonát, a kinek tetszik, a hűtellen sáfárt elcsaphatja a nélkül, hogy vele szemben a törvény szigorát alkalmaztassa, de a közvagyon megrongálása mindnyájunkat érint. A gazda, kisiparos vagy vállalkozó véres verejtékével, vagy a nagyvállalkozó rizikójával keservesen megszerzett s adóba befizetett pénz nem vesztet el a nélkül, hogy a bűnrészeseket meg ne büntessék.

Ha a pénzügyminiszternek a közjó érdekében követelt szigorú eljárása a hivatásukat be nem töltő tisztviselők tömeges nyugdíjazását vagy más módon való elhelyezését vonná is maga után, a nyugdíjalap megterhelése egyáltalán ne agassza, mert a visszaélések kiderítésével megmentett s megmenthető százezrek megérik az esetleges tulkiadást.

A fertőző baj megvan, azt tagadni nem lehet. Némely nagy betegséget csak drasztikus szerrel lehet gyógyítani, ez is olyan baj, ne irtózzunk tehát a szertől, ha a veszedelmes kórt csak azzal lehet meggyógyítani.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az Aradi Kölcsey-Egyesület** választmánya folyó hó 8-án, szombaton délután öt órakor, az egyesület helyiségében (ereklyemuzeum) gyűlést tart, melyre a választmány tagjait ez uton is tisztelettel meghívja a titkár.

(*) **Felolvasás a mérnök-egyletben.** Az aradi mérnök- és építészegylet helyiségében holnap, szombat délután 5 órakor *Szathmáry Károly* vendégnek „Verseny a gépipar terén” című értekezését fogja *Halász Jenő* egyleti tag felolvasni. A felolvasásra tagok által bevezetett vendégeket is szívesen lát az egylet elnöksége.

(*) **A Nemzeti Szövetség** munkásképző intézményének vasárnapi előadása a napok hosszabbodására való tekintettel délután 5 órakor veszi kezdetét. Erről az előadásokat látogató közönséget lapunk utján értesíti az intézőség.

(*) **Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egylet** március hó 9-én d. u. 3 órakor az egylet helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagokat meghívja *Kohn S. N.* elnök, *Krausz Jónás* titkár. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és évi jelentés felolvasása. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Választmány javaslata az alapszabályok módosítására. 5. Esetleges indítványok. 6. Elnökség és választmány leköszönése. 7. Elnökség, választmány és számvizsgáló bizottság választása.

Az aradi villamos vasut.

(A lóvasut-társaság kérelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 7.

A város közlekedésügyi bizottsága ma délután *Várjassy Lajos* gazdasági tanácsos elnöklése alatt ülést tartott, melyen az Aradon létesítendő villamos-vasut kérdéséről tárgyaltak.

Az ügy úgy most úgy került felszínre, hogy az aradi közuti lóvasut-társaság, melylyél a város a villamos vasut kiépítésére a szerződést megkötötte, a szerződés több pontjának megváltoztatását kérte a várostól, miután a vasut kiépítése immár küszöbön áll s az építés megkezdése csak a szerződés miniszteri jóváhagyását várja.

A szerződő vállalat kérelmét a közlekedésbizottságnak adták ki, s ez a kérvény minden egyes pontjaira javaslatot készített.

A társaság első kérelme az volt, hogy a szerződésbe vett utvonalak közül egyelőre csak azokat építhesse ki, illetőleg csak azokat alakíthassa át villamos üzemre, amelyek ma is használatban vannak, tudniillik a Neuman-gyártól a vasuti állomáson keresztül a Boczkó-utca végeig. A többi új vonalat csak azon esetben szeretné kiépíteni, ha a mostani utvonalon való villamos-üzem legalább hat százaléknyi jövedelmet hoz.

A közlekedésügyi bizottság nem tartja teljesíthetőnek a kérelmet s ezzel szemben azt javasolja, hogy a vállalkozó-társaság köteleztessék a mostani utvonalat a szerződés miniszteri jóváhagyásától számított három hónap alatt a Boczkó-utcától meghosszabbítani a Neuman-gyáron túl Gádba a Gizella-térig s ugyanennyi idő alatt kiépíteni a kiserdőbe vezető mellék-vonalat.

Azon utvonalak kiépítésére, melyekre kevesebb szükség van, több időt enged a bizottság. Így például három év alatt építendő ki az az utvonalt, amelyik az Andrassy-térről a Deák Ferenc-, Fábrián-, Batthyányi- és Kossuth-utcákon keresztül vezet a pécskai-utig.

Végül a szerződés jóváhagyásától számított öt év alatt valamennyi utvonalt kiépítendő.

A társaság kérelmének volt még néhány lényeges pontja, melyeket a bizottság szintén nem tartott teljesíthetőnek. Így azt is kérte a társaság, hogy a villamos kocsik ne 8 percenként, hanem a forgalom nagyságához képest induljanak. Vagyis ha a szükség nem kívánja, esetleg csak nagyobb időközökben. A bizottság ezzel szemben azt javasolja, hogy a társaság a szerződés értelmében köteleztessék a nyolc percenként való indulási idő betartására. — Azt is kérte a társaság, hogy a kocsik közlekedése ne tartson naponként 17 órán át, hanem ez is csak a forgalom élénkségéhez mérten esetleg kevesebb ideig. A bizottság ezzel a kérelmével is elutasítandónak tartja a társaságot s kötelezni kéri a szerződés betartására.

A vásári napokon a teherszállítás lebonyolítására vonatkozólag is kérték a vállalkozók a szerződés módosítását. Ehhez a bizottság hozzájárult.

Egy pénzügyi kérdés jött szóba ezután. A mostani lóvasut a három évtizeddel ezelőtt kötött szerződés szerint ötven év alatt a város tulajdonába megy át. Ebből az időből már 29 év eltelt, huszonegy év múlva tehát a lóvasut a városé — lett volna, ha a villamos vasutra kötött szerződés szerint ezt az időt 60 évre meg nem hosszabítják. Már most arra a 31 évre, amennyivel több idő után kapja meg a város a vasutat, hetvenegyezer korona kárpótlást kötött ki magának a város a társaságtól. Az utóbbi most azt kérelmezte, hogy fogadja el tőle a város ezt az összeget részvényekben. A közle-

kedési bizottság azt javasolja, hogy ne fogadják el a város ezt az ajánlatot.

A mai ülés legfontosabb határozati javaslata azt volt, hogy mondja ki a közgyűlés, tekintve azt, hogy az építés már nagyon hosszú idő óta késik, miszerint a szükséges területeket azonnal átengedi a társaságnak, a közgyűlési határozatot terjessze fel a miniszterhez, akit kérjenek meg arra, hogy a tanácsot bízza meg a szerződés végleges megkötésével s ha a vállalkozó társaság a szerződést még ezekután sem kötné meg s annak aláírását halasztaná, szakitson meg a vállalkozókkal minden további érintkezést.

A közlekedési-bizottság javaslatával a közgyűlés is foglalkozni fog.

Egy darab fojtás — bizonyíték.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Az aradi esküdtszék ma kezdte tárgyalni az utolsó bűntudást ebben a ciklusban. A mai tárgyalás volt talán a legérdekesebb, nemcsak jogi szempontból, hanem azért is, mert a vádlott személye is figyelmet érdemlő, érdekes és mert maga a bűntény végrehajtásának a módja különb az eddigiekénél.

Ez volt az egyedüli vádlott az eddigiek közül, aki nem bottal, karóval vagy ököllel, hanem puskával, bozótos rejtékhelyből pusztított embert. Van az esetében valami a régi betáromantikából, az elültető puska, a bozótos rejtékhely.

Grada Gyorgynek hívják s világosi napamos. Ő az első, aki határozottan gyilkosság gyanújával állott a törvényszék sorompója előtt. Iskával agyonlőtte egyik régi haragosát, Vostyinár Pávelt és mivel tettét előre megfontolt ándékkal követte el, gyilkosság bűntette miatt idolta Domokos László kir. alügyész.

A vádirat, melyet Domokos alügyész készítet, így adja elő az esetet:

Vostyinár Pável 1901. évi november hó 2-án délután 2 óraker fával megrakott szekeren világi hegyről lefelé jött s a lejtőnek azon részén, ahol a kerekeket szokták megoldani a fák alól, ő is megállott. Utitársa, Csonka Gavra éppen oldozta a kerekeket, mikor az utolsó bozót mögöl eldőrdült egy lövés s Vostyinár Pável véres fővel összerogyott. A golyó fején találta. Rögtön kocsira tettek és beszállították a faluba, ahol nemsokára meghalt.

A világosi csendőrség rögtön Grada Gyorgyét vette gyanuba, mert ellenséges viszonyban állott az agyonlőtt emberrel. Vostyinár ugyanis néhány nappal előbb megtorkolászta és megverte Gradát, sőt azzal is fenyegette, hogy őt is, sógorát, Milos Mitrut is lelövi.

Grada kezdettől fogva tagadta, hogy ő lőtte volna agyon Vostyinárt. Alibivel védkezett. A gyilkosság délután 2—3 óra között történt, de azok a tanúk, kikre Gavra az alibi igazolása végett hivatkozott, mind azt vallották, hogy Gavrával részint fél egy óraker, részint fél négy óraker találkoztak. Az alibi tehát nem sikerült.

Ennél sokkal érdekesebb és klasszikusabb bizonyíték az, hogy a csendőrök a helyszíni szemle megtartása alkalmával a földön három fehér és öt rózsaszínű fojtásdarabot találtak, amire rögtön házkutatást tartottak a vádlott lakásán s annak vadásztarisznyájában rózsaszínű, stanicli alakba hajtott papírt találtak, mely nemcsak színben egyezett a fojtásokkal, hanem ezek közül a legnagyobb szakitási vonalakkal oly pompásan összeillik, hogy ezt mesterségesen sem lehetne előállítani.

Ennek kivül közvetlen bizonyíték Gorcsa Gyorgye tanuvallomása, aki gazdája földjéről délután két óra tájban látta Gradát puskával a kezében a hegyi ut mellett bozótos magaslaton, hallotta a lövést és látta, amint Gavra mindjárt a lövés után lefutott a vízér felé.

Érdekes, hogy ez a tanu csak utóbb merte ezt a vallomást tenni, mert félt Grada bosszújától, aki a fogházból is fenyegetőzött.

Csonka Gavra azt vallotta, hogy a hátuk mögött lévő Milos Mitru ezen kiltását hallotta: „jake fusze Gyurka“, (itt fut Gyurka) a hogy Gradát nevezik. Milos Mitru azonban tagadja ezt, mert szintén fél Gavrától.

Ez a tényállás. A mai tárgyaláson Fábán Lajos dr. táblai bíró volt az elnök, szavazók Földes János és Köller János bírák voltak. Jegyző Kovács József, aljegyző volt. A vádat Domokos László alügyész, a védelmet Czédly Károly dr. ügyvéd képviselte.

A vádlott kihallgatásával kezdődött a tárgyalás.

Grada elég intelligens külsejű ember, s mikor beszél, élénk taglejtésekkel kíséri minden szavát. Egészben véve szinpadias allurjei vannak, olyan benyomást tesz, mintha szavalna, vagy a szinpadon bonvivan szerepeket játszana. Némileg kedélyesen fogja fel a dolgot és egész rémregényekkel traktálja a bíróságot.

A tárgyalást, mely csak délután két óraker kezdődött, holnapra halasztották.

TANUGY.

(—) Véglegesített szakiskolai tanárok. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Ferenczy István zalathnai, Laber Vilmos győri, Kótay Pál szegedi, Kamprad Hermann marosvásárhelyi és Jankó Gyula aradi szakiskolai tanárokat, továbbá Petrovác Gyula budapesti felső építő ipariskolai tanárt jelenlegi állásukban véglegesítette

Az aradi új bankfőnök.

(Lacszay Endre kinevezetése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Az Osztrák-Magyar Bank aradi fiókjánál Martiny Gyula elhalálása folytán a főnöki állás megüresedett. Ezen állást a bank főtanácsának mai ülésén töltötték be Lacszay Endrével, az aradi fiók eddigi adjunktusával és pedig a mi a ritkaságok közé tartozik, pályázat kiírása nélkül.

Az eddigi szokások szerint ugyanis ha egy főnöki állás megürült, arra a főtanács pályázatot hirdetett s választás után töltötték be az állást. Esuttal azonban a kiírást mellőzték, s a Budapesten tartott mai ülésen aradi főnökké Lacszay Endrét nevezték ki. Így tehát kettős kitüntetés érte ezzel az új főnököt.

Pénzügyi körökben is nagy rokonszenvvel fogadják Aradon Lacszay Endre kinevezetését, Lacszaynak hét éves aradi működése alatt alkalma nyílt az aradi pénzpiacot teljesen kiismerni s így előléptetése az aradi piacra csak nyereségnek tekinthető.

Lacszay Endre középiskolai tanulmányát Németországban végezte, az érettségit pedig Budapesten tette le. 1888 október havában lépett az Osztrák Magyar Bank kötelékébe, tehát eddigi szép karrierjét nem egész 14 év alatt tette meg, ami maga is ritkaság számba megy. 1890-ben a bécsi központból Temesvárra helyezték, 1895-ben került Aradra mint hivatalnok s már 1896-ban főnökhelyettes lett, miglen a tegnapi nap folyamán főnökké lépett elő.

Az előléptetéshez minden esetre hozzájárult az is, hogy lovag Bilinski a nyáron Aradon járt s Lacszay már ekkor a beteg Martiny helyett vezette a fiók ügyeit. Ez alkalomkor a kormányzó személyesen meggyőződött Lacszay nagy szakértelméről és kiváló munkásságáról s teljes megelégedését nem is késelt akkor kifejezni.

Lacszay előléptetésével megürült az aradi adjunktusi hely s erre, mint értesülünk, 15 pályázó van a hivatalnoki karból. A főtanács mai ülésén azonban ezen állást még nem töltötték be.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza: Az Osztrák-Magyar

Bank főtanácsának Budapesten tartott mai ülésében mindenekelőtt Bilinski lovag kormányzó üdvözölte a főtanács újonnan választott két tagját, Guttman Miksa lovagot és Pfeiffer Károly Lipótot, mire rohoni Pranger József dr. udv. tanácsos, vezértitkár beható jelentést tett a bank helyzetéről és a pénzpiac állásáról.

A bankkamatláb lecsökkentését célzó indítvány ezuttal nem tétetett.

Dobhoff-Dier Henrik bárót, a bank jelzáloghitel-osztályának bizalmi férfiát, működési idejének eltelté után ugyanezen minőségben újra kinevezték. A főtanács Arbeiter Albert titkárt, a bécsi főintézet főnökét, sok éven át teljesített kitűnő szolgálatainak kitüntető elismerése mellett saját kérelmére nyugalomba helyezte. Krumpöck Károly és Hanacek Bogumil főfelügyelőket titkárokká, az üzletvezetés tagjaivá, az utóbbit egyúttal a bécsi főintézet főnökévé kinevezték. Végül Valdmayer Károly titkárhelyettesét és Steinsberg Alajos felügyelőt a bécsi főintézet adjunktusát, főfelügyelőkké Lacszay Endrét az aradi fiók főnökévé nevezték ki.

Egyekben a főtanács csak a folyó igazgatás ügyeit intézte el.

HIREK.

— Az „Aradi Közlöny“ t. előfizetőihez. Lapunk előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy a hátralékos előfizetési díjakat március hó 8-ig beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fenakadás történjen. Figyelmeztetjük egyúttal az „Aradi Közlöny“ vidéki előfizetőit, hogy egyik vagy másik lappéldány elmaradása esetén, az illető postahivatalnál reklamáljanak. A reklamáció nem kerül semmibe, amennyiben az illető postahivatal azt díjmentesen eszközli.

— A spanyol király nagykorúsítása. Madridból jelentik, hogy XIII. Alfonz király májusban tartandó koronázására a királynak nagyanyja, a 72 éves Izabella királynő is odaérkezik. Ugy hírlik, hogy a király koronázása után egy titkos tanács fog az uralkodónak a kormányzásban segédkezni, a melynek tagjai a következők lennének: a régens-királynő, a toledoi érsek, a spanyol kamara elnöke és a volt miniszterelnök. Azt hiszik azonban, hogy ilyen célzattal a titkos tanács nem fog megalakulni, mert ennek megvalósítása az alkotmányba ütköznék. A madridi koronázáson Ferenc József királyt Jenő főherceg fogja képviselni.

— A reményteljes Vilma királynő. A Temps hágai tudósítója azt jelenti, hogy Hágában az a hír kering, hogy Vilma királynő ismét reményteljes állapotban van. A királynőről még a következőket jelenti a Temps: Az a hír, hogy a két hollandi kamarát egyúttal ülése hívták össze a trónöröklés kérdésében, nem felel meg a valóságnak. Ezt a hírt angol lapok terjesztették, amik azt mondták, hogy Németalföldön régensséget akarnak létesíteni. Az angol ujságoknak a többi híre is koholmány. Igaz az, hogy az az eset, amiről néhány hónappal ezelőtt írtak az ujságok, nagyon megtámadta Vilma királynő szervezetét. Azt mondják, hogy egykori jókedvét teljesen elveszítette. Egyébként azonban a királynő állapota nem ad aggodalomra okot. Vagyis a királynő „a körülményekhez képest jól érzi magát.“

— Hegedüs Sándor nyugdíja. A „Budapesti Tudósító“ írja: A lapok azon jelentésére, mintha Hegedüs Sándor miniszteri nyugdíjat két nyugdíjintézet részére adományozta volna, illetékes helyről azt a felvilágosítást nyertük, hogy Hegedüs Sándor erről még senki előtt sem nyilatkozott. Szándéka ugyan ezt a nyugdíjat jótékony célra fordítani, de az elosztásra nézve eddig még nem határozott.

— **A sorozás eredménye Aradon.** Vége a katonasorozásnak, sok huszonegyéves aradi fiu keresztülesett az első katonai drukkon. A három napig tartott sorozás eredménye az, hogy 624 állításköteles közül 246-ot besoroztak, míg 92 ujonc nem jelent meg a sorozáson. Az eredmény a múlt évekhez képest elég kielégítőnek mondható.

— **A perzsa sah Berlinben.** A perzsák uralkodója az idén újra ellátogat Európába. Egy berlini távirat szerint a sah május hóban odaérkezik.

— **Ötvenezer koronás alapítvány.** Egy magát megnevezni nem óhajtó temesvári polgár közölte Molnár Viktor főispán nevével, mint a Fehér kereszt-egylet védnök-helyettesével, hogy az egylet gyermek-kórházi osztályának megnagyobbítása céljaira ötvenezer koronát adományoz. A nagylelkű adakozó kllétét nem tudja.

— **A szerb lázadás.** Sabáczról táviratozzák, hogy Alanvanticot, a Karagyorgyevics herceg hivat nem a csendőrszázados látta le, hanem nyolcvan főből álló csendőres pénzügyőri legénység, úgy, hogy Alanvantic nyolcvan golyótól találva rogyott össze.

— **A simándi és pécskai-ut kikövezése.** A város két fő közlekedési utvonala olyan botrányos állapotban van, hogy azon a rossz kövezet miatt valósággal lehetetlenné van téve a közlekedés. Ez a két utvonala a vasutól a pécskai-uti vámig és a vasuti átjárótól a simándi-uti vámig terjed. A város közigazgatási bizottságának mai ülésén elhatározták, hogy a két utat kocka-kövel, esetleg keramittal fogják beburkolni, ha ugyan a miniszter megfogja engedni, hogy a kövezés céljaira a város harminc év alatt törlesztendő 250.000 koronás kölcsönt vegyen fel. A kölcsön ugyanis amortizációval volna visszafizetendő s így az egy évi törlesztési összegek alig mulnák felül azt a kiadást, amit a város most minden évben a két ut fentartására tölt. Azonkívül értékesítenék azt a követ is, amelylyel most van a két ut kikövezve s ennek bevétele, ha azt gyümölcsöztetőleg kezelik, körülbelül tíz évre fedezi majd az ut-fenntartási kiadásokat. A közigazgatási bizottság elhatározta a két kikövezést s a munkálatokhoz azonnal hozzákezdnek, mihelyt a kölcsönfelvételre vonatkozó miniszteri jóváhagyás megérkezik. Hogy milyen anyagot használjanak a kövezéshez, arról a kereskedelmi minisztériumot fogják megkérdezni.

— **Országos munkás kongresszus.** Érdekesnek ígérkezik a szociálista munkások országos kongresszusa, melyet a husvétli ünnepek alatt tartanak meg Budapesten. A földmivelő munkások nagyobb számban jelentettek be küldötkeket s utólag elhatározták, hogy a közös kongresszussal kapcsolatban április hó 2-án országos földmivelő kongresszust is tartanak. Első ízben lesznek ezuttal a bányászok is képviselve. A bejelentett küldöttek száma eddig meghaladja a hetvenet.

— **Andréet meggyilkolták?** Érdekes hírt hozott ma a táviró Stockholmból. Andréeről szól a tudósítás, azt mondván, hogy a merész sarkutazó felkérésére indult expedíció nyomra talált és megállapította, hogy Andréet és társait, mikor léghajójukból kiszállottak, az eszkimók meggyilkolták. Az expedíció több tárgyat is hozott magával, amelyek mind Andréé léghajójából valók. A hírt egy new-yorki távirat megerősítette, míg egy késő éjjel érkezett tudósítás azt teljes egészében megcáfolja.

— **A mária-radnai mandátum.** A mária-radnai választókerületben képviselővé választott Vancsó Gyula ellen tudvalevőleg petíciót adtak be, melyet január hó 13-án tárgyalt a Kuria. A tárgyaláson a megtámadott képviselő azt az alaki kifogást

emelte a kérvény ellen, hogy a peticionálók közül hárman ő reá szavaztak, holott a törvény a megválasztott képviselőre szavazókat világosan kizárja a kérvényezés jogából. A Kuria erre a kifogásra vonatkozólag elrendelte a bizonyítást, a mely immár befejeztetvén, a petíció folytatólagos tárgyalása e hó 17-ére van kitűzve, a kir. Kuria I. választási tanácsában.

— **A megrendelések gyűjtése.** Kereskedők és iparosok nagygyűlése lesz vasárnap délelőtt tízelegy órakor az aradi városháza nagytermében. Az Aradvidéki iparegyesület, az aradi kereskedelmi testület és az aradi kereskedők köre együttesen rendezi azt oly célból, hogy Aradváros közönsége állást foglaljon a magánfeleknél megrendeléseket gyűjtő idegen utazók üzemei ellen. A gyűlés igen érdekesnek és népszerűnek ígérkezik, mert a rendező három egyesület arra nemcsak az iparosokat és a kereskedőket, de a nagyközönséget s az összes aradi egyleteket és társulatokat is meghívta. Sok százezer koronát visznek el Aradról évenként a vigécek és azzal, amit ők elvisznek, mi szegényedünk; ezt mindenki megérzi; helyes tehát, ha a tiltakozó gyűlésen mindenki részt vesz, aki a kereskedés, az ipar, mindenekelőtt pedig az általános jóllét iránt érdeklődik.

— **Arad egészsége.** Posgay Lajos dr. főorvos a város közigazgatási bizottságának mai ülése elé jelentést terjesztett a város egészségügyi viszonyairól. Eszerint február hóban a vörheny és difteritisz nem fordult elő, hökhurut 5 esetben, bárányhimlő 4, tifusz és kanyaró pedig 2—2 esetben fordult elő. Elhalt a múlt hónapban 91 egyén, 49 fi és 42 nő. Ongyilkosság volt 2, halálos sérülés 1. Született 137 gyermek és pedig 70 leány, 67 fiu, tizenhatal kevesebb, mint az előző hónapban. Februárban 39 házasságot kötöttek Aradon.

— **Morfium.** Az aradi színház kulisszái mögött nagy ijedelmet okozott ma este a kar egyik csinos hölgytagjának hirtelen rosszulléte. Az előhívott orvosok megállapították, hogy a kisasszony morfiumot vett be, de olyan csekély adagban, hogy komolyabb baja nem történt.

— **Megőrült muzsikálás közben.** Egy szerencsétlen, alig 26 éves temesvári cigányról, Bolcsak Miklósról van szó, aki tegnap este muzsikálás közben hirtelen megőrült. Este még kedélyesen elbeszélgetett a zenekar tagjaival egy kávéházban, később is egészen helyesen kezelte a hegedűt és esti tíz óráig nyugodtan viselkedett. A primás ekkor a „Némuljon el a hegedű . . .” című remek népdalt interpretálta. Bolcsak a földhözvágta a hegedűt, torokn ragadta a primást és fojtogatni kezdte. Szemei mereven tapadtak a földre, szája tajtékzott s csak nagynehezen tudták megfékezni. A gyorsan előhívott orvos örülési rohamot konstátált, mire a mentők beszállították a szerencsétlen embert a közkörházba. Bolcsak 4 év előtt került ki a tébolydából.

— **Csattanós elégtétel.** W. R. deési főgimnáziumi tanár sértőleg nyilatkozott Sz. helyettes tanárnak Kolozsvárott lakó jegyeséről. Tanártársai megmondták ezt Sz.-nek, ki erre Kolozsvárt lakó, leendő sógorával a tanári szobában felelősségre vonta W. R. tanárt. W. R. a rágalmozó kifejezéseket eltagadta ugyan, de a kollegák rábizonyították, mire a két sógor tisztességesen összepofozta. A gimnázium igazgatója Sz. tanárt állásától felfüggesztette de tankerületi főigazgató a jegyese becsületét méltán védelmező tanárt azonnal visszahelyezte állásába. W. tanárnak helyzete Deésen tarthatatlanná vált főleg amiatt, hogy elégtételt sem kért bántalmazóitól.

— **Az aradi fogház lakói.** Az aradi törvényszék fogházában 108 fogoly van letartóztatva. Ezek közül 100 férfi és 8 nő. Jogerősen elítélt 94, felebbezés alatt áll 3, vizsgálati fogságban van 11. A rabok közül 86 foglalkozik munkával, kik február hóban 60 kor. 90 fillért kerestek. A rabok közül 6 beteg.

— **A vőlegény szerencsétlensége.** Az aradi megtagadott áldással kapcsolatban többször irunk volt Zempléni Moskovits Ivánról. Mint tudósítónk jelenti, Zempléni Moskovits Ivánt, ki homonnai aljárásbíró, súlyos szerencsétlenség érte. Kezén megsebesült, s a könnyű seb vérmérgezés folytán olyan veszedelmessé lett, hogy az aljárásbíró egy budapesti szanatóriumba kellett vinni megoperálás végett. Moskovits Iván jegyese egy előkelő budapesti család leánytagjának, s az esküvőt éppen most akarták megtartani.

— **A lokomotív alatt.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák, hogy Mezőlaborcon borzalmas szerencsétlenség történt. Egy Yerma nevű galíciái asszony ikergyermekeivel a mezőlaborzi állomáson várta a krakkói vonatot. Amikor a vonat berobogott az állomásra, az egyik leány oly közel állott a sín mellett, hogy a lokotív elkapta. A másik leányka segíteni akart testvérkéjén, de maga is a lokomotív alá került. A két gyermek rögtön meghalt. Az anyjuk az ijedségtől megőrült.

— **A ruhatár titka.** A Daily Mail párisi levelezője érdekes adatokat közöl a párisi vasárnap délutáni cselédbálok ruhatárainak titkairól. A tánc hevében kipirult szobacicák és dadák ugyanis nemcsak felöltőiket adják be a ruhatárba, hanem a gondjaikra bizott pólýásbabákat is. Minden gyermek számot kap, amelynek ellenében a mulatság végén kiváltható. Az egyik számot a gyermekre tűzik, a másikat pedig dadája őrzi. A jó szülők pedig este örvendenek, hogy gyermekük egész délután künn szivta a friss levegőt az isten szabad ege alatt.

— **Nem csalódik,** aki cipőjét, (kézi gyármányt!) Porter Vilmos Nagy-Aruházában a Sz. badságtéren szerzi be. Ami cipőt Porter vevőinek ad, az elsőrangú anyagból készül, formájára nézve elegáns, alakja tartósan megmarad. A választék igdus s kapható cipő minden árban. Vidéki rendelés különös gonddal teljesítetnek. Minden vásárlási fénykép-bon lesz kiállítva.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzu hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő ur (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselői lősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdankat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalá érdeklő megbízásokat.

— **x— Kitüntetés.** Ó cs. és kir. fensége Bourbon Fülöp herceg Feller V. Jenő gyógyszerészt, Stubiczán, udvari szállítóvá nevezte ki. E kitüntetés méltán sorakozik azok közé, melyeket már Feller gyógyszerész kapott, mert ismeretes, hogy az általa készített páratlan háziszser — Elsa-Fluid — számos kiállításon, Páris, Berlin, London, Róma aranyéremmel és diszoklevéllel tüntettetett ki. Kevés oly család van ma a monarchiában, különösen vidéken, hol a hirneves Feller-féle Elsa-Fluid) 12 üveget 5 koronáért bérmentve küld Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica templom-utca Zágrábmegye) hiányozzék, mert ez nem titkos szer, hanem elismert jó és sokfélekép használható háziszser, melyet a leghíresebb orvosok is ajánlanak. E kiváló szer megbecsülhetetlen és bátran mondható, hogy az emberiség egészségügyi fejlődését az Elsa-Fluid nagyban mozdítja elő.

Az új országház.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 7.

A képviselőházban szóba hozták tudvalevőleg az új országház építését és abból egy kérdést csináltak. A monumentális épületet Steindl Imre építőművész, a budapesti műegyetem nyilvános rendes tanárának pályakoszorozott tervei szerint építették óriási költségen. Egyetlen épület a maga nemében. Steindl műépítész tudása, zseniálitása, nagyszabású művészete igazi győzelemre jutott ebben az épületben. Fölveszi a versenyt a világnak majdnem minden monumentális épületével.

Középkori, goth stílusban építette föl és ebben a stílusban is igyekezett magyar motívum-

kat érvényesíteni, a mi azonban semmit sem von le a goth stíl szépségéből. Steindl tulajdonképpen az új országháznál új stílust nem akart teremteni, mert hisz kőbe alkalmazható építészeti formáink nemzeties jellegének nyomra sincs sehol s egy ilyen századokra szóló monumentális épületet effemer részletekkel pedig nem kezelhetett; hanem igenis arra törekedett, hogy a középkornak remek stílusába, szerény módon, óvatosan, mint azt művésztünk mindenkor okvetlenül megkívánja — nemzeti és egyéni szellemet hozzon.

E célból, eddig létező sikdiszitményeink összes motívumait falfelületek, boltfelületek stb. emelésére gothikus szellemben használta fel, hazánk flóráját, mezőink, erdőink és rónáink növényzetét, annak formáit pedig többé-kevésbé stylizálva alkalmazta, így például építészeti tagozatoknál, mint a milyenek a fejezetek, eltért a szigorú gothikus stílus modorától, a mennyiben azoknál annyira ment, hogy a művésztünkben annyiszor alkalmazott acanthus levelet saját felfogása szerint sikeresen kezelte. A stylusnak nemzeties jellege az új országháznál nem annyira az épület külsejében keresendő, Steindl azt inkább a belső díszítésnél óhajtott érvényre juttatni; tenni kellett ezt pedig azért, mivel a középkorban ily profán és modern épületek elő nem fordultak, még kevésbé annak olyatán belső díszítése, mint az az országháznál előfordul. Ilyen a kupolaterem, a falépcsőház, a két ülésterem és a két társalgó díszítése.

Steindl ezek díszítésénél annyira ment, hogy a mint Rafael a thermáknak festését renaissance szellemben iparkodta átalakítani, úgy ő a thermák festését a goth stílus modorában és szellemében iparkodott érvényre juttatni. A többi dekoratív dolgokban pedig nem a régi stílus formái tisztaságának fentartására törekedett, hanem inkább a modern igényeknek és felfogásnak nemzeti szellemben kívánt hódolni.

Hogy most, a mikor már ugyszólván készen van, kérdést csinálnak az új országházról, azt Steindl bizonyára meg nem érdemelte; arra rá nem szolgált. Minden más országban a legnagyobb hálával és elismeréssel adóznak ilyen mesternek, csak nálunk van támadásoknak kitéve.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Itélet a tegnapi esküdtszéki tárgyalásban. Az aradi esküdtszék tegnapi tudvalevőleg mára halasztotta *Setana* Pável és társai bűnügyében a tárgyalást. Ma délelőtt ezt befejezték s az esküdtszék meg is hozta verdiktjét. Egynek, *Velics* Györgynek kivételével a többieket bűnösöknek mondotta ki az esküdtszék a többiek bántalmazásából eredő, halált okozó súlyos testi sértés bűntettében. *Velics* György ellen az ügyész elejtette a vádat, mert tagadásával szemben semmiféle bizonyíték sem volt arra nézve, hogy ő is részt vett az áldozat bántalmazásában. A törvényszék a marasztaló verdikt után meghozta ítéletét, melylyel *Setana* Pávelt két év és hat hónapi börtönre, *Roska* Juont két évi és három hónapi és *Hencz* Györgyöt két évi és hat hónapi börtönre ítélte.

§ A pomázi férjgyilkosság. Hajnali fél 2-re járt már az idő, mikor a pestvidéki törvényes elnöke a pomázi férjgyilkosság tettesei fölött kihirdette az ítéletet. A bíróság *Engler* Ignácot tizenöt évi fegyházra és *Schissel* Mártonnét (aki házastársán követte el ugyan az ölést, de akivel szemben alkalmazták a 92. §-t) szintén tizenöt évi fegyházra ítélte. A büntetésből mind a két vádlottnál négy hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ügyész és a védők az ítélet ellen nem kevesebb, mint

tizennégy új semmisségi panaszt jelentettek be, így a semmisségi panaszok számát hatvannégyre emelték. *Engler* csalatkozott a védő panaszához, *Schissel* pedig sirva mondta:

— Ha a nagyságos ur azt hiszi, hogy megérdemeltém, akkor megnyugszom.

Az elnök: Nyilatkozzék határozottan.

Schissel (zokogva): Bocsássonak ez egyszer meg és engedjenek haza a gyermekeimhez.

A védő pár pillanatig tárgyalt az elítéltevel, aki aztán szintén semmisségi panasszal élt.

§ Felakasztotta a feleségét. Ifj. *Ficzel* György brezovai földmives tavaly tavasszal kiment a feleségével a határban levő irtványra kaszálni. Vittek magukkal kötelet is, hogy abban a lekaszált szénát hazavigyék. Estefelé *Ficzel* György csak egyedül tért haza a falujába. A szomszédoknak feltűnt a dolog, meg is kérdezték *Ficzelt*:

— Hát az asszony, hol maradt?

— Nem tudom én: elkészált valamerre, de majd hazajön, ha elfárad.

De bizony az asszony nem tért haza se másnap, se harmadnap. A testvérhuga azután elindult a feikeresésére. Es megtalálta az irtás szélén egy fa alatt holtan. A nyaka körül kötéll volt csavarva, melynek egyik fele a fa ágáról lógott lefelé. Bordái össze voltak törve, fején pedig több helyen zuzott seb tángott. — Első pillanatra olyan színezete volt a dolognak, mintha az asszony öngyilkos lett volna és a kötél elszakadása következtében szenvedte volna e sérüléseket; de az orvosok megállapították, hogy a sérülések, melyek az asszony közvetlen halálát okozták, még a felakasztás előtt keletkeztek; a kötél pedig el volt vágva, hogy a holttestre rátalálók azt higgyék, hogy a sérülések a zuhanás következtében támadtak. A gyilkos férj azonban rosszul számított; hiába tagadott az aranyos-maróti esküdtbíróskor előtt is, mert a szomszédság rávallott, hogy feleségével örökös viszálykodásban élt s az asszony nem egyszer futott ki éjnek idején véresen az utcára, férje brutálításaitól üldözötve. A törvényszék gyilkosság miatt elítélte *Ficzelt* 15 esztendei fegyházra. A kir. kuria IV. büntető tanácsa ma, dr. *Katona* Béla koronaügyész helyettes indítványára, a semmisségi panaszokat elutasította.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Szeszélyes időjárásunkban már alig ismeri ki magát a gazda.

Szántását az esőzés gátolja, erre meg fagy jön, aztán ismét enyhébb az idő, ennek dacára gazdáink a héten dolgoztattak.

A gabna ára 25—30 fillérrel esett, ami a liszt kivétel szünetelésére és ennek következtében a malmok tartózkodására vezethető vissza.

Közepes behozatal, jó kínálat, 800 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri valami-vel olcsóbban kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 8.70—8.80.

Buza közép minőségű 8.50—8.60.

Tengeri 4.65—4.70.

Rozs 6.60—6.70.

Arpa 5.30—5.40.

Zab 6.50—6.60.

Az irányzat lanyha.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1902. márc. 7-én tartott heti állatvásárról. —

A mai heti állatvásárra a felhajtás jó középnek mondható és a kedvező idő és javult utak folytán elég látogatott volt. Kereslet és kínálat egyaránt nagy, vételkedv élénk. — A szarvasmarha-vásár volt a leglátogatottabb, hol a felhajt is jobb minőségű áru csaknem mind el is adatott. A legnagyobb szükséglet a levágásra való szopós borjúkban mutatkozott és a rendes szükséglet alig volt fedezve. A lóvásár ezuttal élénkebb volt és a jobb minőségű igásállatok csakhamar eladásra kerültek. A sertésvásárban nagy volt a kereslet az első minőségű hizott sertésekben, minélfogva a felhozott jobb

áru csakhamar el is adatott. Látogatott volt a baromfivásár is és a nagyobb behozatal dacára az árak szilárdak maradtak. A halpiacon nagy volt a forgalom, az eladásra hozott áru a magasabb árak dacára hamar eladásra került.

Árak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja 500—560 koronáig. Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 370—480 koronáig. — Szarvasmarha hizalási célra — koronáig. — Igásőkör párja 420—580 koronáig. Fejőstehén kis borjas 130—245 koronáig. Szopósborjú levágásra darabja 16—20 koronáig. — Rugottborjú drbjja 15—140 koronáig. Juh párja — koronáig. — Bárány párja 16—18 korona — fillérig. Tehén levágásra 170—265 koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — korona. Hintósló párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja 420—500 koronáig. Parasztló párja 250—380 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. — Elcsigázott ló drbjja 15—30 koronáig. — Kincstári mustra ló drbjja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 96 fillérig. — Felhizott sertés klgrja 90 fillérig. Süldősertés párja 40—60 koronáig. Pecsényemalac drbjja 3.60—6.00 fillérig. Fiaskocza drbjja 52—80 koronáig. Paraszthizalású sertés klgrja 84 fillérig. — Három hónapos malac párja 12—25 koronáig. Soványsertés párja 55—64 koronáig. Hizott öreg disznó klgrja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 11—14 koronáig. Soványliba párja 4.50—5.20 fillérig. Fialalliba párja — koronáig. — Kappan párja 4.00—5.00 fillérig. — Idei csirke sütnivaló párja 2.40—2.70 fillérig. Idei csirke rántani való párja 1.60—2.20 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Ruca párja idei 2.70—4.40 fillérig. — Pulyka párja 10—12 koronáig. Tojás drbjja 5 fillér.

Halpiac: Eleven hal klgrja 2.80 fillérig. Vágott hal klgrja 2.40 fillérig. — Jegelt halak klgrja 80—1.20 fillérig. — Apróhalak klgrja 60—70 fillérig. Kecsege kilogrammja — fillérig.

A vásár 11 órakor kezdett oszolni.

— Az aradi iparosok hitelszövetkezete vásárnap délután 3 órakor tartja saját helyiségében (az ipartestületi ház emeletén) rendes közgyűlést.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 98—100 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 106—107 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 102—1.4 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 100—102 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 102—104 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 98—100 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 96—98 fillérig.

Sertéselétszám. Március 4. napján volt készlet 30,523 darab, március 5. napján felhajtott 833 darab, március 6. napján elszállított 398 darab, március 7. napján maradt készletben 30,958 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, március 7.

Magyar aranyáradék 40/0	120.05
Magyar koronáradék 40/0	97.50
Magyar arany 41/20/0	120.—
Magyar ezüst 41/20/0	100.90
Magyar keleti vasút	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.10
Horvát-szalvon földterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	193.—
Hétszabályozási és szegedi kölcsön	158.—
Jestrák papíráradék	101.50
Ceztrák járadék ezüst	101.35
Ceztrák járadék arany	121.—
Koronáradék	98.90
860-lik államsorsjegyek	155.—
Jestrák-magyar bankrészvény	1630.—
Magyar hitelbank részvény	716.—
Ceztrák hitelbank részvény	698.—
Ceztrák-magyar államvasút	679.75
10 frankos arany (Napoleonador)	19.08
Német birodalmi márka	117.25
London	240.10
Páris	95.50

Szészület

Március 7.

Mal jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 11: korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 1/2, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12-90-15- korona mmásanként

Budapesti áru- és értéktőzsde.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása -

Budapest, március 7

Déltőzsde. A buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Bányadt irányzat mellett 8,000 métermázsza került forgalomba, változatosan árákon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás hideg.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item (Buzs 1902. áprilisa, Buzs májusra, etc.) and Price range (9.21-9.22, 9.23-9.24, etc.)

Zárul 5 órakor:

Table with 2 columns: Item (Buzs 1902. áprilisa, Buzs májusra, etc.) and Price range (9.21-9.22, 9.23-9.24, etc.)

Zárul 5 órakor:

Table with 2 columns: Item (Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, etc.) and Price (697.-, 716.-, etc.)

NAPIREND.

Március 8. Szombat. Róm. kath. naptár: István, János. - Protestáns naptár: István, János. - Izraelita naptár: Sabbat, Wajakhel. - Görög-keleti naptár (február 23.): Polikarp. - A nap két 6 óra 12 perckor. nyugszik 5 óra 37 perckor. - A hold két 4 óra 59 perckor, nyugszik 4 óra 2 perckor.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 766.8 milliméter, délután 2 órakor 761.5 milliméter. - Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 0.7, délután 2 órakor C° + 8.0. - Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor D. 4. - Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. - Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, enyhébb, északon, nyugaton elvéve csapadék.

Szabadegyező emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-5 emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 10 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2-12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2-2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-múzeum helyisége mellett ülés terem.

Március 8. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölívásó-estéje délután 5 órakor (Központi szálló). - A kereskedőtjakk Koronelléle kolonjának táncestéje (Központi szálló). - Az aradi es. és kir. huzáröknényteak piknikje este 9 órakor (Fehér Kereszt). - Az aradi Kölcsey-egyesület választmányi ülése délután 5 órakor.

Március 9. Az aradi dalgylet közgyűlése délután 3 órakor (Polgári fiúiskola). - Az aradi versenyegylet közgyűlése délelőtt 10 órakor (Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár). - Az aradi ipartestület közgyűlése délelőtt 9 órakor. - A kazánfűtők és gőzgépezők vizsgája (Fazs és fémipari szakiskola). - Az aradi iparosok hitelszövetkezetének közgyűlése délután 3 órakor (Ipartestület). - Az első aradi betegsegélyző- és temetkezési-egylet közgyűlése délután 3 órakor.

CSARNOK.

A szombati mécses.

Irta: Móra István.

(1)

Keveset özvegykedett Pataki Bálint a felesége halála után, megházasodott hevenyében. Azt se várta, hogy a maga bora megforrjon, úgy kért a lakodalomra kölcsönbe két akót háromért.

Tudja az Isten, pedig se gyerek-ember nem volt már, se körülötte neveletlen gyerekek nem csiripeltek: hatvan felé, hazafelé volt már a rudja. Az igaz, hogyha a haja kesely is, piros a képe mint a nagyon piros buza s úgy áll a

földön fölül is, hogy nem minden egyikét mai legény mozdítaná ki az álltőhelyéből. Ezért is nem a vőnje körül kereskedett az asszonyoknak, hanem a javabeli özvegyasszonyok közül asszentált második feleséget, néhavaló Tamadi Márton özvegye, Kaprosi Kis Rozál személyében.

Hozzávaló szép nagy asszony volt. Vagyonban is majdcsak egyeztek. A jóakarát meg is állapította, hogy nagyon összeillő két egy pár. Még csak gyereke sincs az asszonynak se.

Nagy hiba volt pedig biz abban a színre szemre tetszetős házasságban. Akiben nem a csupa jó akarát dolgozott, latra is vetette, hogy nem lesz az új pár közt addig se békesség, míg a kakas hármát kukorit. Olyan más-más a természetük.

- Hát ha változtat egyik a másikán? - kérdezte, akinek más dolga se volt, mint a más baja.

- Nem keveredik össze az olaj a vízzel, - vélte, aki csak úgy szíven hordozta a Patakiék jóvoltát.

A dolog pedig úgy állt, hogy míg Pataki Bálint a semmiből lett béresgyerek, a béresgyerekből nevededett kutyakemény katonadr-mester, őrmesterből lett kisbíró, kisbíróból kiscgazda, aztán bíró, - a fölöttünk valókról, már mint a szentekről, arkangyalokról, nem igen szokott valami különös tisztelettel szólni.

Az asszony ellenben, az a nagy-darab asszony, tetőtől-talpig tele volt cseppentett hitbéli harmattal, aki is ennélfogva hajnali misékre biztatta untalan az urát, mihelyt az ádvent beköszöntött, holott annak egy vecsernye is sok volt vasárnap délután.

Nos: az ember káromkodós volt, mint ahogy eddig azzal élt, - az asszony viszont sunyicska. Okvetlen össze kellett nekik különbözni.

- Kend, édes apja, kend tán imádkozni se szokott? - bökte meg könyökkel az urát Kis Rozál.

Pataki fölmondult fektéből: - Nem a fenét... - No én még egy Jézus-Máriát se hallottam kendtől jó végrül.

- En tölem? Sose bántottam senkit se, azt azok tudják: a Jézus is, a Mária is.

- Mégis szidja kend... - Hát... mikor haragszok. De sohse haragszok nemigazért... Azt az igazságot nézi az én vérem szerint a Jézus is, a Mária is. Meg ahány Isten csak van...

Az asszony keresztet vetett: - Ne emlegessen kend több Istent az egy Istennél, mert lelköm kendet az ágyról, Krisztus-uccsere...

Pataki a tüzszerszámját kereste a széken, zörgött vele egy kicsit, aztán ráütött a pipájára s úgy felelt az asszonynak a füst mögöl: - Hány nemzet van a világon, te? - Tudom is én!

Pataki nagyot fújt a pipán s a szár mellett okosította az asszonyt: - Azt tudod, hogy más nemzet is van a világon?

- Hát van. Prédikálja sokszor a pap is. - No. Annak mindnyájának más-más istene van...

- Bálványa! Az is van még. Pataki pipájában akkorra rendes paraszat fogott a füttaki nyerses dohány, ráért a szóra:

- Mi a? Bálványa? Azt mondod? Hát akkor az a sok száz milliom ember, aki másminőnek gondolja a te Istenedet, - hát az mind elkárhoznivaló számár? Ugy-e? Kész pokol a helye a töröktatárnak, a kinainak, japánusnak, aki mereven más hitet vall ugy-e?

Az asszony azt felelte: - Ne gyovontasson kend engem! Jobb, ha magábaszál kend... Rosszabb kend azoknál, akiket emlegett.

Pataki nagyot szítt a pipán: - Ne bomolj te, Róza! Mert nézd, hisz én magam tudom, hogy rosszabb vagyok a minden pogány felekezetről, de nem tehetek róla, nem akarok még avval is rosszabb lenni, hogy haragudjak rá, mert más a törvénye. Jó törvény az aztán, azt ismehidd, csak ha megtartja az a pogány a maga törvényeit. Egyben sincs abban benne, hogy lopni köll, hazudni muszáj, mindenütt tilalom, a mit az igazság kíván.

Az asszony földohogott: - Fene az, nem igazság. Az az igazság, hogy tisztelni köll az apát, anyát és ha megöregszik, agyonütni Binja azt az igaz Isten. Pataki kifujta az a pipát: - De tisztelik én, még él, hallod-e, azt az apát-anyát, nem ugy, mint erre felé. Egy az Isten. Jó az Isten, szantszándékkal sose bántottam.

- Hát az egedellen nagy káromkodás? Pataki befelé fordult: - Sose káromkodok rávaló ok híján.

Az asszony is befelé fordult, cirogatta, marisgatta a falat és fohászokodott felé: - Mi atyánk, Isten. Térítsd meg az én uramat.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

Table with 4 columns: Station (ARADROL, ARADRA, Budapest felé indul, Budapest felé érkezik, etc.) and Train/Time (Budapest felé indul: Nagyváradra reggel 5.10, Gyorsvonat reggel 5.18, etc.)

Városi színház.

Bérlét 148. sz.

Páros.

Szombaton, 1902. évi március hó 8 án:

A zsába.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Hennequin és Duval. Fordította: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Table with 2 columns: Name (Barisard, Colette, Leclairne, etc.) and Actor (László Gy., Komlósy I., Tolnainé, etc.)

Közdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

!!Végre valahára!!

16

FOG-PASTA,

mely a fogak ápolása körül támasztott minden igényeket a legnagyobb mérvben kielégít.

Igy kiáltottak föl mindazok, kik a legujabban forgalomba hozott

DENTOLIN

fogpasztánkat megkíséreltétek.

Egy tégely ára . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

5% a magyar tanítónök „Otthona“ javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON.

Pályázat.

Aradvármegye alispáni hivatalánál egy 1000 korona fizetéssel és 200 korona lakbér illetményvel javadalmazott közigazgatási gyakornoki állás üresedésbe jöven, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában előírt elméleti képzettséget igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1902. évi április hó 10-éig Aradvármegye főispánjához nyujtsák be.

Arad, 1902. évi márczius hó 5-én.

Dálnoki Nagy Lajos,

alispán.

488

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: **Uj. Szabó István, Pakost.** (Utánnomás tilos.)

Jó emberek!

Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél. Sajnos, a mikor aztán beteg az ember, nem lel meg a betegségre való orvosságot.

Én is 6 évig betegkedtem és mindenféle orvosságot hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvasok egy újságban Fellernek Elsa Fluid-járól, melyet Stubica-ban készítenek. Na, gondoltam magamban, kipróbálom ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tuczatot és mondhatom nektek, jó barátaim: 6 évig nem tudtam járni a kőszvénytől és a lábezorogásaim miatt és aludni se tudtam. Tíz napig kentem magamat Feller-féle Elsa Fluid-dal és olyan egészséges lettem, mint a makk. Minden szomszédom, sógorom és komám jött nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez a szer, a mely segített rajtam.

Mindnyájan tudták, hogy rendeltem még az Elsa Fluid-ból. Eljón hát hozzám Mihály szomszédom, a kinek forrása van a fejében, hideg lell és keze, lába és a dereka fáj. Adok neki egy üveggel az Elsa Fluidból és három nap alatt meggyógyult. A Pista is eljött a malomból, hogy adjak neki az Elsa-Fluid csodaszertől, mert a felesége köhög és szurást, nyilatást érez az oldalában. Képzeljétek csak jó emberek, két nap múlva az Elsa-Fluid teljesen segített rajta.

Eppen Józsefnapkor jön a nagymajori kofa és meséli, hogy a gyermeke folyton hány, meg görcsöt érez a hasában és egyre sir, nem tudja szegény asszony mihez fogjon. Már összeszedett egy fél patikát és a vén asszonyok is mindent kipróbáltak már a gyereken, de hiába. Elolvastam hamar azt az utasítást, mely a Feller-féle Elsa-Fluid mellé van csomagolva és nézem nincs-e segítség a gyermek bajára, s csakugyan van erre a bajra is: tíz csöpp az Elsa-Fluidból tejben, azután bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát és ez okvetlenül segít. Adok hát egy flakóval az asszonynak és mondom: No csak ne buslakodjék, lelkem, ami ebben a leírásban meg van írva, az igazság, de ha

használ a szer, két üveggel kell visszaidnia egy helyett. De azt megmondom, hogy ha igazi Feller-féle Elsa-Fluidot akar, akkor világosan és olvashatóan írja meg: **Feller V. Jenő Gyógyszertár, Stubica, templom-utca (Zágrábmegye).**

Ujcsó is ám ez a szer: 12 üveg 5 korona és a postát is a patika fizeti. A gyerekek még aznap este meggyógyult és a kofa örömeben 20 üveg Elsa-Fluidot adott vissza 1 hét múlva.

A községben minden ember hallotta ezt az esetet és mindenki rendelt Elsa-Fluidot.

Voltam a Jóska lakodalmán is a farsangban és örömdöm telt benne, mikor hallottam, a mint az emberek meséltek a Feller-féle Elsa-Fluidról. Az egyiknek a gyermeket meggyógyította a forró reszketegségből, a másikat a galandfereggtől; hasmenés ellen, foga fájás ellen; viszketeg, sémör, orbáncz, sebek, görcsök, gyomorfájás, rossz emésztés, hányinger, májbaj, szédülés, sápkor, váltóláz és gyöngeség, idegesség stb. ellen használt nekik kitűnően az Elsa-Fluid. Az egyikért hányt, neki is segített, egy öreg szomszéd majd hogy el nem vesztette a szemévilágát és most olyan jól lát, mint egy gyerek. Ezek szerint hát mindenre jó szer volt a Feller-féle Elsa-Fluid. Még az ökröknek és a disznóknak is használt; mert mikor nem kellett nekik a takarmány, a

gazdák beadtak nekik Elsa-Fluidot és mindjárt ettek.

Mondhatom, jó emberek, ez az egyetlen orvosság, mely mindenre használ és mindenféle betegséget meggyógyít. — Hogy valódit kapjatok, írjatok pontosan ezen címre:

Feller V. Jenő Gyógyszertár, Stubica, templom-utca (Zágrábmegye).

Kívánom, hogy mindenkinek, a ki rendel, olyan jól szolgáljon, mint nekem. Az isten áldjon meg benneteket.



Törv. védve.



Védjegy.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „Elsa” védjeggyel van ellátva.

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az arcbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpa és hajhullás ellen és ezenkívül mint kitűnő szobailatot is használják.

Egy tuczat (12 üveg) postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8-60 kor., 36 üveg 12 kor., 40 fill., 48 üveg 16 kor. bérmentve, utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése után. — A ki másodszer rendel, minden 12 üveggel

12 üveget ingyen kap.

Postán vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ

gyógyszertára,

6 csász. és kir. fensége Bourbon Fülöp herczeg udvari szállítója

STUBICA templom utca (Zágrábm.)

Főraktárak Budapesten: **Török József** gyógyszer-tárban, VI., Király-utca 12. Dr. Egger-

téle „Nádor” gyógyszer-tárban, Váci-körút 17. Zoltán Béla gyógyszer-tárban, V., Nagykorona-utca 23. Aradon Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tárban. 2020

MÁRIA-RADNAI GYOMORCSEPPEK.

Gyomorgörcs, gyomorfájás, erős gyomorhurut és étvágytalanság ellen biztos szer.

Egy üveg ára 80 fillér.

M.-Radnai vértisztító és fájdalom nélküli hashajtó labdacok.

Egy doboz ára 60 fillér.

M.-radnai lábizzadás elleni kenőcs.

Kipróbált hatása, egy tégely használata elegendő. — Egy tégely ára 1 kor.

Kossuth-féle M.-radnai Gyöngyvirág-Creme.

Ápolja, szépíti és finomítja az arcbőrt, eltávolít májfoltot, szeplőt pattanásokat, bőrratkákat és az arcnak bájít és üdöséget kölcsönöz.

Kis tégely 1 korona. — Nagy tégely 2 korona.

M.-radnai gyomorerősítő tea.

Egy csomag ára 1 kor. 20 fill.

Mária-radnai hajossentia biztos szer hajhullás és fejkorpa ellen kitűnő hajápoló szer.

1 üveg ára 2 korona.

Kitűnő közkezdveltségnek örvendő Kossuth-féle bajuszpedró.

Egy doboz ára 30 fillér.

421

Kaphatók:

UDVARDI KOSSUTH PÁL

a „Mégváltó”-hoz czimzett gyógyszer-tárban **M.-Radnán**, és az ország minden nagyobb gyógyszer-tárban. — Gyógyszereszek részére Aradon **Vojtek és Welsz** gyógyszer-tárban kereskedőknél.

MAROSVIZI HALÁSZATI TÁRSULAT ARAD.

Árverési hirdetmény.

Alólirott társulati igazgató részéről ezennel közhírre tétetik, hogy a társulat kezelésébe átment alábbi halászlási jogok hasznosítása céljából a választmány által elrendelt árverések a következő sorrendbe fognak megtartatni.

1. **Soborsinban** a község-házánál **márczius hó 16-án délelőtt 10 órakor** a következő községekre nézve, u. m.: Szelistye, Iltyó, Petris, Tok, Kujás, Vinyest, Kapriora, Bulcs, Hallalis, Konop, Kelmák, Odvos területére.

2. **Uj-Aradon** márczius hó 18-án délelőtt 9 órakor a község-házánál, Szépfalu, Kisfalud, Zsigmondháza területére.

3. **Aradon** márczius hó 18-án d. e. II órakor a városházán, a kis tanácsteremben Arad sz. kir. város területére.

4. **Kis-Zomborban** márczius hó 23-án délelőtt II órakor a község-házánál, Sáralfalva, Német, Szerb és Magyar-Szent-Miklós, Kis-Zombor területére.

Az árverési feltételek a társulati igazgatónál megtekinthetők (Szépfalun.)

Versenyzők kötelesek az árverés előtt a kikiáltási bérösszegnek 10%-át bántpénzül letenni.

Szépfalun, 1902. évi márczius hó 5-én.

Sármezey Árpád,

társulati igazgató.

484

Üzlet felosztás és végeladás!

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműáru-, kalap-, cipő-üzletem felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk

minden elfogadható árban

eladatok.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrássy-tér 24., Hungária kávéház mellett.

Az üzleti berendezés eladó.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűköl 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők.

tesztéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való ba-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéssel
nem ad a kiadóhivatal.

Szöllőkaró!

7 láb hosszú, tökéletes száraz
tisza tölgyfa, fatelepemen

Kossuth-utca sarkán

ötmetető előtt

377

megtekinthető s nálam bármely
vasuti állomásra rendelhető.

69. TELEFON 69.

Aufricht Miksa.

Lakás Ötvös-utca 15. sz.

Allást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny ut-
ján, mely az országban betöltendő
összes állásokat közli, állást nyer-
nek: ipari és kereskedelmi, mező-
és erdőgazdasági és műszaki tiszt-
viselők, községi jegyzők és jegyző-
irnokok, nőtisztviselők, kereske-
delmi alkalmazottak és gyakornok-
ok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor-
ona. Mutatványszámokat 30 fillér
beküldése ellenében küld a kiadó-
hivatal Budapest, Rökk Szilárd-
utca 27. Álláskeresési beiktatás-
nál minden szóért 2 fillér, vasta-
gabb betűvel 4 fillér, nyilttérben
pedig minden szóért 6 fillér fize-
tendő, mely hirdetések legké-
sőbb csütörtökig fogad el a kiadó-
hivatal. 440

8290—901. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság közhíré teszi,
hogy Popovits Szima végrehajtható-
nak, Hank Elona végrehajtás: szen-
vedő elleni 1400 kor. tőkeköveté-
lés és járulékal iránti végrehajtási
ügyében az aradi kir. törvényszék

területén lévő, Kurtics községben
fekvő, a kurticsi 1491. sz. tjkvben
A. I. 1—2. sor. alatt felvett ingat-
lanra az árverést 613 kor. ezennel
megállapított kikiáltási árban elren-
delte és hogy a fennebb megjelölt
ingatlan az 1902. évi március hó
27-ik napjának d. e. 10 órakor
Kurtics községébe helyi-éjében
megtartandó nyilvános árverésen
a megállapított kikiáltási áron alól
eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10% át
készpénzben, avagy az 1881. LX.
tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számi ott és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes érték
p. pirban a kiküldött kézhez le-
tenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnál előleges elhelyezésről
kiállított szabályszerű elismerévényt
át szolgáltatni.

Kelt Aradon 1901. évi novem-
ber hó 27-ik napján. Az aradi kir.
tvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

kir. tvszki bíró.

TELEFON 438.

Legnagyobb választék
arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

42

ARAD, TEMPLOM-UTCA,

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

Magy. kir. államv. üzletvez. Miskolcz.

4585—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy kir. államvasutak Bán-
réve állomásán a vendéglői fizetle
1902. évi július hó 1-től számi-
tandó 3 évi időtartamra ezennel
nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérebevenni óhaj-
tók felhivatnak, hogy szabálysze-
rűen bélyegzett, valamint kellő
bizonyítványokkal felszerelt, aján-
latukat folyó évi március hó 20-án
déli 12 óráig, a m. kir. államvas-
utak miskolczi üzletvezetőség tit-
kári hivatalához e cím alatt:
„Ajánlat a bánrévei pályavendéglő-
bérlésére 4585—1902. számhoz“ le-
pecsételt borítékban tértívény mel-
lett nyújtsák be.

Ajánlattevők figyelmeztetnek,
hogy a bérléshez pincze nincsen
és azon naptól kezdve, a mikor a
tervbe vett pincze elkészül és bérlő-
nek rendelkezésére bocsátatik,
az évi bérösszeg 300 koronával
fel fog emeltetni.

Az ajánlattevő köteles a mis-
kolczi üzletvezetőség gyűjtőpénz-
áránál f. é. március hó 19-én
déli 12 óráig bánatpénzkepen 500
(ötszáz) korona készpénzben, vagy
állami letétekre alkalmas értékpá-
pirokban letétbe helyezni, vagy
oda posta útján külön borítékban
beküldeni, mivel különben az aján-
lat figyelembe vételni nem fog.
Takarékpénztári könyvek bánat-
pénzül nem fogadtatnak el. A bán-
atpénzről nyert letéti jegy az
ajánlatához nem csatolandó.

A vendéglő bérlésére vonatkozó
feltételek a miskolczi üzletvezető-
ség forgalmi és kereskedelmi osz-
tályában (II. emelet 43/a. ajtószám)
a hivatalos órák (hétköznapon d.
e. 8—2 óráig) tartama alatt meg-
tekinthetők, miért is az ajánlat-
tevőkről feltételeztetik, hogy a fel-
télételeket ismerik és azokat ma-
gukra nézve egész terjedelmükben
kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok
figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi
üzletvezetősége fentartja magá-
nak a jogot, hogy az ajánlattevők
közül — tekintet nélkül az aján-
lati bérösszegre — szabadon vá-
laszthasson.

Miskolcz, 1902. február hó 24-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Méltányos árak
mellett
szép

Báli meghívók.

Tánczrendek!

Levélpapírok!

Borítékok!

Névjegyek!

Gyászjelentések!

Számlák!

Falragaszok!

és minden egyéb

NYOMTATVÁNYOK

készítetnek
a legnagyobb
választékban

az

Aradi nyomda részvény-
társaságnál.

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdöket

Dr. HECHT

gyógyintézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

400

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készített „Contre Son” kor-
pa elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van össze-
állítva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, iga-
zolja egy budapesti kir. ker. törvényszéki hites vegyész. valamint
a zürichi nemzetközi vegyintézet bizonyítványa.

Ezen fejmosó rendszer használata megszünteti a fejkorpa
képződést, a bajnak selyemszerű finomságot és igen szép
fényt ad.

Nem állítom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a
fejbőr tiszta és korpa mentes, a hajhullást enyhíti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett
használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitünő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett dr.
Tisch Mór Arad város tb főorvosa által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam
kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

írodás

1735

Arad, Andrassy-tér 18. Salacz-utcai rész.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.